372.1397
ว 311 ผ
ฉ 3

ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

10 ส.ค. 2539

ปริญญานิพนธ์

ของ

วริฏฐา ภูษิตวิทย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195873

ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

บทคัดย่อ

ของ

วริฏฐา ภูษิตวิทย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2537 จำนวน 20 คน สุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t - test

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

THE EFFECT OF SIMULATION ON KNOWLEDGE OF AIDS OF PRATHOM SUKSA V STUDENTS OF BANSUNGKALEE SCHOOL IN AMPHOE SUNGKHOM, CHANGWAT NONGKHAI

AN ABSTRACT

BY

WARIDTHA POOSIDWID

Presented in paltid folfilment of the requirements for the Master of Education degree in Education Psychology at Srinakharinwirot University

March 1995

The purpose of this experimental research was to study the effect of simulation on knowledge of AIDS. The subjects were 20 prathom suksa V students of Bansungkalee School in Amphoe Sungkhom, Changwat Nongkhai in the academic year 1994. They were rondomly selected for the experimental group and the control group. Each group consisted of 10 students. The experimental group was exposed to simulation technique while the control group was given the conventional instruction of knowledge of AIDS. The knowledge of AIDS test was used for collecting data. The data were analyzed by t-test.

The results were as follows :

1. The knowledge of AIDS of the students that exposed to the simulation technique was significantly higher than before the experiment at .01 level.

2. The knowledge of AIDS of the students that was given the conventional instruction of knowledge of AIDS was significantly higher than before the experiment at .01 level.

3. There was no significantly difference of the knowledge of AIDS between the students that exposed to the simulation technique and the others that was given the convention instruction of knowledge of AIDS.

คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.ดุษฎี ไยเหลา)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.ดุษฎี ไยเหลา)

.....กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.ดร.อารี พันธ์มณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 6 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณา ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจของรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ดุษฎี ไยเหลา และรองศาสตราจารย์ดร.อารี พันธ์มณี ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์ไสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังคม โรงเรียนบ้านผาตั้ง โรงเรียนบ้านดงต้อง และโรงเรียนบ้านห้วยไผ่งิ้ว ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ และขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไสกกล้า และโรงเรียนบ้านนาโคก ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้โปรแกรมการทดลองก่อนนำไปใช้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสมพงษ์ ไสปะวงศ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสาธารณสุข อำเภอสังคม ที่กรุณาเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับโรคเอดส์ทำให้การทดลองดำเนินไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสุริธรรม แก่นพรหม อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านสังกะลี คุณอุทิศ สุริยวงศ์ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และคณะครูโรงเรียนบ้านสังกะลีทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณครอบครัวจันทร์เทศ และครอบครัวภูษิตวิทย์ทุกท่าน ที่ให้ความรักให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณคุณวีระวงศ์ ภูษิตวิทย์ และเด็กหญิงชนากานต์ ภูษิตวิทย์ ซึ่งเป็นกำลังใจสำคัญยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยมีความมานะพยายาม จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์

วริฏฐา ภูษิตวิทย์

สารบาญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	6
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง	9
	ความหมายของสถานการณ์จำลอง	9
	ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง	11
	ขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลอง	11
	ขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง	14
	วิธีเสนอสถานการณ์จำลอง	14
	ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง	15
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง	16
	งานวิจัยต่างประเทศ	16
	งานวิจัยในประเทศ	17
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	18
	ความหมายของโรคเอดส์	18
	การระบาดวิทยาของโรคเอดส์	19
	การแพร่โรคเอดส์	19

ลักษณะอาการของผู้ติดเชื้อ 20
การวินิจฉัยโรคเอดส์ 21
การรักษาโรคเอดส์ 22
การป้องกันโรคเอดส์ 23
บุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ 24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ 24
งานวิจัยต่างประเทศ 25
งานวิจัยในประเทศ 25

3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 28
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง 28
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 28
แบบแผนการทดลอง 31
การดำเนินการทดลอง 32
การวิเคราะห์ข้อมูล 33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 33

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 37
การวิเคราะห์ข้อมูล 37

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 41
บทย่อ 41
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า 41
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า 41

บทที่ หน้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 41
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 41
การดำเนินการทดลอง 42
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล 43
การอภิปรายผล 43
ข้อเสนอแนะ 45

บรรณานุกรม 47

ภาคผนวก 53
ภาคผนวก ก 54
ภาคผนวก ข 137
ภาคผนวก ค 147

ประวัติของผู้วิจัย 155

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized Cortrol Group Pretest-Posttest Design 31

2 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง 38

3 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง 39

4 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ 40

5 ระยะเวลาในการทดลอง 56

6 เฉลยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ 148

7 คุณภาพของเครื่องมือความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นรายข้อ 149

8 แสดงคะแนนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง 150

9 แสดงคะแนนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ 151

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

เอดส์เป็นโรคที่คุกคามต่อชวัญและชีวิตของประชากรทั่วโลก เนื่องจากยังไม่มีวิธีการที่จะรักษาให้หายขาดและยังไม่มีวัคซีนที่จะป้องกันได้ นอกจากนี้ยังเป็นโรคที่มีอัตราการตายสูง กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยเป็นโรคเอดส์ จะมีอัตราการตายถึงร้อยละ 50 ภายใน 9 - 12 เดือน ร้อยละ 90 ภายในเวลา 3 ปี และมีอัตราเกือบร้อยละ 100 ภายในระยะเวลา 5 ปี (อำนวย ไตรสุภา และทหาร พันธ์ภู่. 2529 : 26 - 29) ส่วนผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ แม้ว่าจะยังไม่มีอาการแสดงของโรค ก็สามารถแพร่เชื้อแก่ผู้อื่นได้ การป้องกันการติดต่อจึงทำได้ยาก ผู้ที่เป็นพาหะมักจะปกปิดไม่แสดงตน เพราะเกรงว่าจะเป็นที่รังเกียจของญาติมิตรและสังคม ทำให้โรคนี้แพร่กระจายได้มากยิ่งขึ้น นับว่าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญปัญหาหนึ่ง ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิต สังคมเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศชาติ

เอดส์ในเมืองไทยกลายเป็นจุดสนใจของนานาประเทศ ตั้งแต่องค์การอนามัยโลกระบุว่าเอเชีย โดยเฉพาะไทยจะกลายเป็นจุดแพร่ระบาดของโรคร้ายนี้ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า จนเมื่อมีการทดลองใช้วัคซีนป้องกันโรคเอดส์เป็นครั้งแรกในเอเชียกับอาสาสมัครรุ่นแรก จำนวน 30 คน และได้กลายเป็นข่าวใหญ่ที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์หลายประเทศ และยังกล่าวถึงปัญหาของสถานะทางสังคมของผู้ติดเชื้อในไทยว่า มีการรังเกียจเดียจฉันท์ แบ่งแยกกับกลุ่มผู้ป่วยด้วยโรคร้ายที่ยังไม่มีทางเยียวยาให้หายนี้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวไม่เพียงแต่จะเป็นผลร้ายต่อวงการธุรกิจเท่านั้นยังเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงอาการเสื่อมทางจริยธรรมอีกด้วย (มติชนสุดสัปดาห์ 10 มิถุนายน 2537 : 87) ที่มีข่าวออกมาเช่นนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่บอกให้รู้ว่า ถึงเวลาแล้วที่คนไทยทุกคน จะต้องลุกขึ้นช่วยกันป้องกันโรคเอดส์อย่างจริงจัง โดยถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนเพราะตั้งแต่มีการค้นพบผู้ป่วยโรคเอดส์ในเมืองไทย จำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์โดยไม่มีอาการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยสำนักงานข่าวรอยเตอร์ให้ข้อมูลไว้ว่า ประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อไวรัส เอชไอวี อยู่ระหว่าง 600,000 ถึง 800,000 คน (มติชนสุดสัปดาห์ 10 มิถุนายน 2537 : 87) ซึ่งจำนวนผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เหล่านี้ เป็นการติดเชื้อแบบถาวรตลอดชีวิต ไม่มียารักษาให้หาย แม้ในขณะที่ยังไม่ปรากฏอาการก็สามารถ

แพร่เชื้อไปให้ผู้อื่นได้อย่างไม่จำกัดจำนวน ถือเป็นมหันตภัยที่มีผลกระทบต่อชีวิตเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ป่วยต้องเข้าโรงพยาบาลต้องเสียค่ารักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ ผู้ป่วยโรคเอดส์ 1 ราย จะต้องเสียค่ารักษาพยาบาลถึงหนึ่งล้านสองแสนบาท (อนุวัฒน์ ลิ้มสุวรรณ. 2532 : 7) และการดูแลรักษาเป็นปัญหาและเป็นภาระของประเทศอย่างยิ่งในด้านบุคลากร และด้านค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ นอกจากนั้นยังเป็นการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ และติดเชื้อมักจะอยู่ในวัยทำงาน คือมีอายุในช่วง 25 - 29 ปี (ระบาดวิทยา. 2532 : 4) การขาดงานหรือหมดสภาพในการทำงานขณะยังอยู่ในวัยแรงงานและตายในขณะอายุยังน้อย ทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจตามมา อีกทั้งการที่ไม่รู้จริงเกี่ยวกับโรคเอดส์และการติดต่อ ยังก่อให้เกิดความตื่นกลัวรังเกียจผู้ติดเชื้อ ซึ่งเป็นการทำลายความสัมพันธ์อันดีของคนในสังคม ชุมชน และครอบครัวอีกด้วย

ปัญหาโรคเอดส์ที่คุกคามอยู่ในทุกวันนี้ ยังไม่มีทางที่จะลดลงได้ตราบเท่าที่โรคนี้ยังไม่มียารักษาให้หายและวัคซีนที่ใช้ป้องกัน การแก้ปัญหาในเรื่องจำนวนผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ไม่ให้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหรือให้มีการเพิ่มในจำนวนน้อยที่สุดนั้นมีเพียงวิถีทางเดียวคือการป้องกันมิให้ตนเองได้รับเชื้อเอดส์ โดยที่ทุกคนต้องมีความรู้ในเรื่องโรคเอดส์อย่างถ่องแท้ ตระหนักถึงภัยของโรคเอดส์ เพื่อจะได้ไม่กระทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ จากการสัมมนาเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ในหัวข้อ "ภาระที่ทางการศึกษารับผิดชอบเพื่อป้องกันโรคเอดส์"ไกวิท วรพิพัฒน์ (เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์. 2534 : 5 ; ไทยรัฐ 27 กรกฎาคม 2532 : 8) กล่าวว่า การให้ความรู้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงขั้นเรียนจบมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่จะช่วยให้โรคนี้ไม่แพร่หลายออกไปมากกว่านี้ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างเรื่องนี้กับเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัวศึกษา เพศศึกษา และยาเสพติด ฯลฯ จะให้ผลในการแก้ไขปัญหาสังคมระยะยาวที่มีความเกี่ยวเนื่องกับเรื่องนี้ด้วย ซึ่งการเรียนในระดับประถมนั้นไม่จำเป็นต้องเรียนในลักษณะที่เป็นนามธรรมมากเกินกว่าที่เด็กจะเข้าใจได้ ส่วนในระดับมัธยมศึกษาก็จะต้องมีความรู้มากขึ้นไปจนสามารถเข้าใจโรคนี้ได้ถูกต้อง และไม่ประพฤติตัวไปในทางที่จะเป็นผู้เสี่ยงต่อการติดโรคด้วย โดยจะต้องไม่ทำอย่างเอิกเกริกจนผู้ปกครองหวาดผวาว่าเป็นเรื่องใหญ่เกินกว่านักเรียนจะรับได้ แต่จะต้องสอนให้นักเรียนรู้ว่า โรคนี้ร้ายแรงถึงตาย แต่ก็มีวิธีที่จะป้องกันได้

การป้องกันการติดเชื้อเอดส์จะได้ผลมากขึ้นเมื่อทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้อง เพราะความรู้ความเข้าใจเป็นพื้นฐานของความคิดและการไตร่ตรองว่าจะปฏิบัติดีหรือไม่ ดังการศึกษาของ ซิมบาร์โด (Zimberdo. 1977 : 53) พบว่า ถ้ามีความรู้ดีจะส่งผลให้มีการปฏิบัติที่ดีด้วย จะเห็นได้ว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้บุคคลไม่ปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันโรค เนื่องมาจากขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคนั้นนั่นเอง ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายและมาตรการให้สถานศึกษาทุกระดับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการป้องกันเชื้อเอดส์ โดยมีหนังสือ ที่ ศธ 0607/33573 - 33581 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2530 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : 1) ถึงกรมต่าง ๆ ที่รับผิดชอบสถานศึกษาในสังกัดให้แจ้งเรื่องการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยสอดแทรกเข้าในกระบวนการเรียนการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องสอนในวิชาใดสามารถนำความรู้เรื่องโรคเอดส์เข้าไปสอดแทรกการสอนในทุกโอกาสที่จะทำได้ ความคาดหวังที่จะช่วยป้องกันโรคร้ายนี้ย่อมจะเกิดผลดีตามมา ถึงกระนั้นก็ตามจากการศึกษาของศิริสุข อิ่มสุดใจ (2532 : 60 - 62) ได้ศึกษาถึงความรู้เรื่องโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่องโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ยังไม่พอใช้ มีความรู้เพียงร้อยละ 46.43 เท่านั้น นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศกับนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศมีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความรู้เรื่องโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ วีรสิทธิ สิทธิไตรย์ (2532 : 101 - 146) ได้ศึกษาถึงความรู้เรื่องโรคเอดส์ของเยาวชนไทยในเขตเมืองและเขตชนบท พบว่า แหล่งข้อมูลที่ได้รับคือ สื่อมวลชน ร้อยละ 75.8 เอกสารจากทางราชการได้รับน้อยมาก เยาวชนร้อยละ 96.9 ทราบว่าเป็นโรคนี้แล้วถึงแก่ความตาย ร้อยละ 68.2 บอกได้ว่ารักษาหายขาดไม่ได้ร้อยละ 29.7 เข้าใจผิดคิดว่ารักษาหายได้ ความรู้เกี่ยวกับอาการ การติดต่อ อยู่ในระดับปานกลางเป็นที่น่าสังเกตว่ามีเยาวชนร้อยละ 16.9 ไม่ทราบการติดต่อโดยเข้าใจว่าติดต่อทางพันธุกรรม ยุงกัด ลมหายใจ เหงื่อ เมื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องโรคเอดส์ของเยาวชนเขตเมืองกับเยาวชนเขตชนบท พบว่ามีความรู้เรื่องโรคเอดส์แตกต่างกัน โดยเยาวชนเขตเมืองมีความรู้ดีกว่าเยาวชนเขตชนบท

และจากการศึกษาของ เทพพนม เมืองแมน (2532 : 59) พบว่า กลุ่มผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอดส์ ถึงแม้จะมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ และมีเจตคติที่ดีต่อการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ รวมทั้งแสดงความจำนงที่จะให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอย่างเต็มที่ก็ตาม แต่ในด้านการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค ยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก คือ ร้อยละ 70 ของกลุ่มรักร่วมเพศ ยังคงร่วมเพศทางทวารหนัก และผู้ติดยาเสพติด ร้อยละ 77 ยังคงใช้เข็มฉีดยาร่วมกันอยู่ ผลจากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเยาวชนยังมีความรู้ไม่ดีพอที่จะป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคร้ายนี้ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่อยู่ห่างไกลมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไม่น้อยทีเดียว ถึงแม้จะเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาแล้วก็ตามและการแก้ไขโดยให้บุคคลที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอยู่แล้วให้เลิกหรือเปลี่ยนแปลงย่อมเป็นไปได้ยาก จากปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงมีมาตราการสำหรับการป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นโดยการจัดทำแผนป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษาขึ้นทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มต้นในปี 2535 และสิ้นสุดในปี 2539 เพราะกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง จำเป็นที่จะต้องให้ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ มีความคิดรวบยอดเจตคติและการปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตั้งแต่แรกเริ่มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะเบี่ยงเบนไปจากพฤติกรรมปกติหรือพฤติกรรมที่นำไปสู่การเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ในอนาคต ตลอดจนใช้วิจารณญาณต่อสถานการณ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่อาจจะเกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การที่มีเด็กติดเชื้อโรคเอดส์เข้ามาอยู่ในโรงเรียนว่าควรจะมีวิธีจัดการกับเหตุการณ์เช่นนี้ได้อย่างไรเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในอนาคตได้อย่างทันท่วงที สำหรับเด็กประถมศึกษานั้นเป็นกลุ่มหนึ่งที่จะต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาจึงมีโอกาสที่จะได้รับเชื้อจากโรคเอดส์ได้ประกอบกับสถานศึกษาระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ขาดสื่อและขาดการนิเทศที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 2) และนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 50 ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ ต้องไปประกอบอาชีพช่วยหาเลี้ยงครอบครัว เช่น ทำนา ทำไร่หรือรับจ้างในเมือง ส่วนใหญ่จะแต่งงานอายุยังน้อยเด็กผู้ชายมักชอบหาประสบการณ์ทางเพศกับโสเภณี เพื่อพิสูจน์ความเป็นผู้ใหญ่ เมื่อแต่งงานแล้วก็จะนำโรคต่าง ๆ มาสู่ภรรยา ซึ่งยังไม่ประสีประสาเรื่องเพศพอที่จะรู้จักป้องกันตนเองจากอันตรายที่สามีนำมาให้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 :1) จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าแม้กระทั่ง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่า ถ้าสามารถทำให้นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความรู้ความเข้าใจโรคเอดส์ถูกต้อง น่าจะเป็นวิธีการที่ดีเพื่อให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวที่จะปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ก่อนที่จะเรียนจบและออกจากโรงเรียนไป

จากการสำรวจเบื้องต้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูประจำชั้นและครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและจากการใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย พบว่า นักเรียนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่ถูกต้องถึงร้อยละ 90 เพราะโรงเรียนอยู่ห่างไกลมาก การได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน หรือสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรคเอดส์จากทางราชการไม่เพียงพอต่อความสนใจของเด็ก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งนี้ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และเพื่อเป็นการ "ตัดไฟต้นลม" ในการป้องกันและยับยั้งไม่ให้โรคเอดส์ลุกลามต่อไป โดยการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์แก่นักเรียน

การพัฒนาความรู้เกี่ยวโรคเอดส์ สามารถนำมาใช้ได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่ผู้วิจัยคิดว่าจะนำมาใช้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้คือ การใช้สถานการณ์จำลอง เพราะเป็นวิธีที่จำลองเหตุการณ์จริงที่เป็นปัญหามาใช้ในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติ และแสดงความคิดเห็น ซึ่งวิธีการนี้สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้ ดังเช่นผลการวิจัยของ จันทวิช พันธุ์สุข (2533 : 41) ที่ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่งแดง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพอิสระสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พุธชาติ เพชรสถิต (2535 : 37) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนที่ใช้การอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีขึ้นหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีขึ้นหลังได้รับการสอนแบบปกติ

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความชำนาญในการใช้สถานการณ์จำลอง นำวิธีการดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2537 จำนวน 20 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่ำ แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่

2.1.1 การใช้สถานการณ์จำลอง

2.1.2 การสอนแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงหรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับสภาพเหตุการณ์ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติ และแสดงความคิดเห็นซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปโดยมีขั้นตอนการใช้สถานการณ์จำลอง 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการทดลองในแต่ละครั้งที่ต้องการให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนอาสาสมัครเพื่อเตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทในการปฏิบัติต่อโรคเอดส์ตามสถานการณ์ที่จัดขึ้น

1.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม นักเรียนแสดงบทบาท ดังกล่าวในข้อ 1.1 ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที

1.3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรมโดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศของการแสดง

1.4 ขั้นสรุป นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งมีครูเป็นผู้สอน โดยใช้สื่อ ได้แก่ เอกสาร วีดีทัศน์ของกระทรวงสาธารณสุข และการบรรยายเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ โดยมีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

2.2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยสอนโดยการบรรยาย พร้อมสื่อได้แก่ เอกสาร วีดีทัศน์ และการบรรยายของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอตามเนื้อเรื่องในโปรแกรมที่เขียนไว้ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

2.3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัย ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. โรคเอดส์ หมายถึง โรคติดต่อร้ายแรง เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง ไม่ได้ถ่ายทอดทางพันธุกรรม สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง เรียกว่า "HIV" (Human Immuno deficiency Virus) ที่ไปทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายจนไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ จนเป็นเหตุให้ติดเชื้อโรคต่าง ๆ และถึงแก่ความตายได้ง่ายกว่าปกติ

4. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ได้แก่ ความหมายของโรคเอดส์ สาเหตุของโรค อาการของโรค การติดต่อของโรค การป้องกันโรค การรักษาและควบคุมโรคเอดส์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
   1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
   1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
   2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
   2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

ความหมายของสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการสอนวิธีหนึ่ง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

เบค และมอนโร (Beck and Monroe. 1969 : 45) กล่าวว่า ความหมายดั้งเดิมของสถานการณ์จำลอง คือ ความหลอกลวงหรือการแสดงผิด แต่ปัจจุบันนี้คำว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการซึ่งมีรูปแบบคล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อจะตรวจสอบสภาวะหรือเพื่อการสอน

ชูลทซ์ (Schultz. 1972 : 4) กล่าวถึงการใช้สถานการณ์จำลองว่า เป็นการปฏิบัติการที่ใช้แบบจำลองหรือกระบวนการต่าง ๆ ให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยฝึกให้อยู่ในสถานการณ์ได้ฝึกปฏิบัติ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ครุคแชงค์ (จันทวิช พันธุ์สุข. 2533 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Cruichshank. 1972) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองคือ ผลิตผลที่เกิดขึ้นเมื่อมีสภาพการณ์หรือผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นแล้วสถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึงเรื่องจำลอง ภาพจากทิวทัศน์ และการเล่นละครด้วย

สำหรับนักการศึกษาไทย ได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ดังต่อไปนี้

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 104) ให้ความหมายว่า สถานการณ์จำลอง คือ การจัดสภาพแวดล้อมเลียนแบบของจริง ให้ใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และให้ผู้เรียนฝึกฝนแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ที่เขากำลังเป็นอยู่

ทิศนา แขมมณี (2522 : 202) ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองสถานการณ์ หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดงเพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

สิริวรรณ สุวรรณธาดา (2522 : 104) ได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองว่าเป็นการนำเอาสภาพการณ์ที่เป็นจริงมาจัดในรูปของเกม โดยมุ่งให้ผู้เรียนสวมบทบาทต่าง ๆ กันซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ มีความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์นั้นได้ดี อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ถึงวิธีการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำเริง เวชสุนทร (2531 : 18 - 19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง คือ การจำลองสถานการณ์ หรือสภาพการณ์นั้นจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริงหรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุด แล้วให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดงความเห็นหรือหาแนวทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น

จากการศึกษาความหมายของการใช้สถานการณ์จำลองดังกล่าว จึงสรุปได้ว่าการใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองเหตุการณ์ หรือ การเลียนแบบสภาพการณ์หรือการสมมติสถานการณ์ โดยให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับสภาพการณ์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติ แสดง และออกความเห็นซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ และเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 5) กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลองไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พบและรู้จักแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดและนำเหตุผลมาอภิปรายเพื่อประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ และอดทนต่อการพูดวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเอง คำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนจากการที่ครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็นการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลอง

สุทิน บุญชูวงษ์ (2530 : 84 - 87) ได้ให้ขั้นตอนไว้ดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์

ก่อนสร้างสถานการณ์จำลองต้องศึกษาและสำรวจจุดประสงค์ว่าต้องการให้ผู้เรียนรู้เรื่องใดบ้างศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อได้พิจารณาและศึกษาเป็นอย่างดีแล้วนำมาวิเคราะห์ว่าสถานการณ์นั้นจะมีผลดีต่อการเรียนรู้อะไรและจะให้ผลเสียอะไร สถานการณ์ที่นำมาวิเคราะห์นั้นใกล้เคียงกับความจริงแค่ไหน เพื่อให้สถานการณ์นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ขั้นกำหนดจุดประสงค์

ในการกำหนดจุดประสงค์นั้นมุ่งให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร เมื่อนักเรียนเรียนรู้จากสถานการณ์แล้ว นักเรียนจะเป็นอย่างไร การสร้างสถานการณ์จำลองก็จะต้องสร้างให้การกับจุดประสงค์

3. ขั้นการเลือกสถานการณ์

สถานการณ์ที่เป็นจริงและสามารถจำลองมาใช้ในชั้นเรียนต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น พิจารณาเลือกและสามารถนำสถานการณ์ที่เป็นจริงมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับการใช้ในชั้นเรียน โดยสถานการณ์จำลองนั้นได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ตัดสินใจก่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะที่ต้องการ ที่ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด

4. ขั้นการกำหนดโครงสร้างสถานการณ์จำลอง

การกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ดังนี้

4.1 การกำหนดจุดประสงค์ของสถานการณ์จำลอง

4.2 กำหนดบทบาทของผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคน

4.3 เตรียมข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็น เนื้อหา

4.4 กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เห็นเหมือนจริงในสังคม

4.5 ลำดับขั้นของเหตุการณ์ เวลา และปัญหาจากสถานการณ์

4.6 จบสถานการณ์ สรุปอภิปราย

5. ขั้นการสร้างและออกแบบสื่อการเรียนและสร้างกฎเกณฑ์

การสร้างและออกแบบสื่อการเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบกิจกรรม เช่น บัตรคำ รูปภาพ บัตรคำสั่ง เป็นต้น คือการเรียนจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในกิจกรรม ควรวางเงื่อนไขแต่ละขั้นตอนของการแสดงว่าต้องกำหนดการเล่นตามลำดับเหตุการณ์นั้น ๆ อย่างไร

6. ขั้นการทดลองใช้

เมื่อสร้างสถานการณ์เสร็จแล้ว ควรนำสถานการณ์จำลองนั้นไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นเพื่อตรวจข้อบกพร่อง ด้านวิธีการ ภาษา ตลอดจนการใช้สื่อและเงื่อนไขต่าง ๆ ว่าควรแก้ไขและปรับปรุงในแง่ใดบ้าง เพื่อให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์ เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนแต่ละวัยอย่างเหมาะสม

ทเวลเกอร์ (Twelger. 1969 : 64 - 70) กล่าวถึง การสร้างสถานการณ์จำลอง มีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาของการสอนโดยผู้สร้างจะต้องรู้และเข้าใจว่าปัญหานั้น คืออะไร ปัญหาที่กำหนดขึ้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร และใช้สภาวะแวดล้อมอะไรเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา

2. พิจารณาว่าจะใช้กับนักเรียนกี่คน ใช้เครื่องมืออะไร มีวิธีการอย่างไร ใช้วัสดุ อุปกรณ์อะไร การดำเนินการจะเป็นไปในรูปแบบใด มีสิ่งใดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกได้บ้างและปรัชญาในการสอนจะเป็นไปในแนวใด

3. ขั้นปรับสถานการณ์เข้าสู่ปัญหา เพื่อจะให้ปัญหานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยสภาพการณ์ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับปัญหาหรือเลือกวิธีการที่จะช่วยนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

5. ขั้นกำหนดเกณฑ์วัดผล ซึ่งจะใช้วัดพฤติกรรมของผู้เรียนโดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 2 แบบ คือ เกณฑ์การวัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียนและเกณฑ์การวัดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไป

6. ขั้นเสนอผลของสถานการณ์จำลอง

7. ขั้นการเลือกชนิดของเครื่องมือที่จะนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในสถานการณ์จำลอง เช่น ให้เครื่องช่วยสอน หนังสืออ่านประกอบ เกม หรือ การแสดงบทบาท

8. ขั้นพัฒนาสถานการณ์จำลอง โดยเลือกใช้สื่อหลาย ๆ อย่าง แล้วเลือกสื่อที่มีคุณภาพมากที่สุด

9. ขั้นพัฒนาระบบของสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาหาข้อบกพร่องในแต่ละขั้นตอน เพื่อนำไปแก้ไขให้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น มีความสมบูรณ์ที่สุด

10. ขั้นทดลองใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อหาข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กหรือแบบตัวต่อตัว โดยให้ผู้ได้รับการทดสอบทำเครื่องหมายในที่ที่เป็นปัญหาหรือเปิดโอกาสให้อภิปรายกับผู้สร้างโดยตรง

11. ขั้นเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์จำลอง หลังการทดลอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องต้องทำการปรับปรุงให้เหมาะสม

12. ขั้นใช้สถานการณ์จำลอง เป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมในการสอนจริง ซึ่งผู้สร้างจะต้องดูประสิทธิภาพของสถานการณ์จำลองนั้นด้วย

13. ขั้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สถานการณ์จำลองเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในอนาคตในการนำสถานการณ์ไปใช้เป็นส่วนของการสอนนั้น มักจะพบการ

เปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ในการสอนจริงอยู่เสมอ จึงต้องปรับปรุงและเตรียมสถานการณ์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 76 - 77) กล่าวถึงขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง ในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่เริ่มนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียนการเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้รู้ แนะนำรูปแบบของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นประสบการณ์ข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่มการทำความเข้าใจกับกฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ในขั้นนี้นักเรียนจะปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ครูควรนำนักเรียนได้วิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์กติกา การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน

4. ขั้นสรุป เป็นการให้ผู้เรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตจริง การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

วิธีเสนอสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2529 : 197) กล่าวถึงการเสนอสถานการณ์จำลองต่อผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ให้ดูภาพแล้วเล่าเรื่องประกอบ
2. ให้ดูรูปภาพซึ่งเรียงลำดับเหตุการณ์
3. ให้ดูภาพยนต์หรือสไลด์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
4. ให้ดูการแสดงบทบาท (Role - playing)
5. เล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้กรณีตัวอย่าง
6. ให้ดูจากสถานที่ที่ตกแต่งเหมือนสถานที่จริงและมีการแสดงบทบาทประกอบ

ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองจัดเป็นเทคนิคที่ดีที่สุดเทคนิคหนึ่ง ซึ่งมีประโยชน์หลายประการ เป็นการสร้างประสบการณ์ในการแก้ปัญหา รู้จักคิด ตัดสินใจ ให้กับผู้เรียน (สมพงษ์ จิตระดับ. 2530 : 74 - 75) คือ

1. สถานการณ์จำลองเป็นรูปแบบและกระบวนการที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้น ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักหาแหล่งข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหา การค้นพบ การวินิจฉัยและการตัดสินใจ

2. สถานการณ์จำลองช่วยสร้างความเข้าใจในการบูรณาการระบบต่าง ๆ ในสังคมที่ก่อให้เกิดปัญหาทางจริยธรรมได้ รู้จักการสัมพันธ์ความคิด ข้อมูลที่ได้รับและเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

3. สถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาความเจริญส่วนบุคคลได้ในเรื่องของลักษณะนิสัยที่มีอยู่ เช่น ความรู้สึก การช่วยเหลือ การทำงานกลุ่ม การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การปรับพฤติกรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตในสังคมและผู้อื่นอยู่เสมอ

4. สถานการณ์จำลองเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในการแสวงหาข้อเท็จจริง การทดลองกับระบบข้อมูล ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต เปรียบเทียบ ระมัดระวัง ละเอียดรอบคอบในเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริง

นอกจากนี้ สมบูรณ์ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17 - 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. สถานการณ์จำลองสามารถสร้างอารมณ์และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้

2. สถานการณ์จำลองสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถของผู้เรียนและความจำไว้ด้วยกัน คือ ผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำและขีดความสามารถ

3. สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน

4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองตอบต่อสถานการณ์ทางสังคม ฯลฯ จากสถานการณ์จำลองได้

5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

6. สถานการณ์จำลองดึงความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งในการทำแบบฝึกหัด และแม้แต่การเรียนเนื้อหาหลายอย่าง

7. สถานการณ์จำลองสามารถชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้

ครุคแชงค์ (Cruichank. 1972 : 17 - 19) กล่าวถึงส่วนดีที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่า เขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้ได้แค่ไหน อย่างไร

3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณ์นั้นไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่ศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น

4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

2. <u>งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง</u>

<u>งานวิจัยต่างประเทศ</u>

โพสต์มา (Postma. 1974 : 4712 - 4713) ได้ศึกษาผลของการทดลองใช้สถานการณ์จำลองสอนวิชาสังคมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 394 คน เป็นหญิง 258 คน และชาย 136 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 152 คน กลุ่มควบคุม 142 คน มีครูประจำการเข้าศึกษาในครั้งนี้ 6 คน ผลการทดลองพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีความคงทนในการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติส่วนทางด้านเจตคติต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียน พบว่าครูที่เข้าร่วมในการศึกษา มีความพอใจต่อเทคนิคสถานการณ์จำลองเห็นว่า เป็นวิธีการที่มีประโยชน์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถของเขาเองเป็นวิธีการช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้ได้แสดงออก ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่แตกฉานในการแก้ปัญหา

ส่วนความรู้สึกของนักเรียนต่อการใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า มีเจตคติในทางบวกต่อวิธีสอนนี้ มีความสนใจและเพลิดเพลินกับการได้ทำงานร่วมกันและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างกระตือรือร้น

แอนเดอร์สัน (Andersion. 1979 : 181) ได้ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองในการสอนเรื่อง "การปัดกวาดบ้าน" กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยวิธีการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งใช้วิธีเสนอสถานการณ์จำลองด้วยการแสดงบทบาทสมมติเพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียน ซึ่งทดลองกับนักเรียนจำนวน 91 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการใช้สถานการณ์จำลองด้วยการแสดงบทบาทสมมติมีความเชื่อฟังเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้การแสดงบทบาทสมมติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยในประเทศนั้น

จันทวิช พันธุ์สุข (2533 : 41) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปงแดง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 20 คน โดยพบว่าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพอิสระสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรีพร จับเกตุ (2534 : 39) ได้ศึกษาผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรัมพรรย์อนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีความเสียสละสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พุธชาติ เพชรสถิต (2535 : 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้การอภิปรายกลุ่ม ผลการ

ศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมสูงกว่าการอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐรา ระกำพล (2535 : 55) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยสถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยวิธีปกติ ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีวินัยในห้องเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ พบว่า สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีสอนที่จำลองเหตุการณ์จริงที่เป็นปัญหานำมาใช้ในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติ แสดง และออกความเห็น ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจ มีความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์ และวิธีการนี้ยังสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการดังกล่าวมาใช้เพื่อพัฒนาความรู้เรื่องโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

<u>เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์</u>

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

AIDS ย่อมาจาก Acguired Immune Deficiency Syndrome

Acquired หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นในภายหลัง มิได้เป็นมาแต่กำเนิดหรือสืบสายเลือดทางพันธุกรรม

Immune หมายถึง เกี่ยวกับระบบภูมิต้านทานหรือภูมิคุ้มกันของร่างกาย

Deficiency หมายถึง ความบกพร่อง ความเสื่อมหรือการขาด

Syndrome หมายถึง กลุ่มอาการ คือโรคที่มีอาการหลาย ๆ อย่างไม่เฉพาะที่ระบบใดระบบหนึ่ง

โรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrome = AIDS) หมายถึง กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันบกพร่องโดยมิได้เป็นแต่กำเนิดและไม่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ชื่อ ฮิวแมน อิมมูนเดฟฟิเชียนซี ไวรัส เมื่อเข้าสู่ร่างกาย

แล้วจะไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวที่ทำหน้าที่ป้องกันเชื้อโรค ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคของคนนั้นเสื่อมหรือบกพร่องจนเป็นสาเหตุให้ร่างกายอ่อนแอ มีการเจ็บป่วยรักษาไม่หาย และในที่สุดตายด้วยโรคนั้น (กระทรวงสาธารณสุข. 2532 : 1)

ระบาดวิทยา

การระบาดของโรคเอดส์ที่แพร่กระจายไปอย่างมากมายในปัจจุบัน สามารถที่จะแยกออกเป็นการระบาด 3 ครั้งติดต่อกัน (อรวินทร์ ผอบทอง. 2535 : 23) คือ

1. การระบาดของการติดเชื้อ HIV ซึ่งไม่มีใครทราบได้ว่า จะเริ่มระบาดเมื่อไรและจากที่ใดแต่ที่แน่ก็คือ เชื้อไวรัสได้แพร่หลายไปยังประเทศในทั่วโลก ตั้งแต่สิบกว่าปีมาแล้ว (ประมาณปี พ.ศ. 2518)

2. การระบาดของโรคเอดส์ (ปี พ.ศ. 2520 - 2521) เป็นผลโดยตรงจากการติดเชื้อโรคเอดส์ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2530 การระบาดเริ่มเป็นแบบ Pendemic คือระบาดไปหลาย ๆ ประเทศพร้อม ๆ กัน และกระจายไปในทุกทวีป

3. การระบาดของผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การระบาดนี้แพร่ไปอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบที่สำคัญ ได้แก่ การไล่ผู้ติดเชื้อออกจากงานการไม่ยอมรับผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อเข้าในบ้านหรือชุมชน การไม่รับนักเรียนที่ติดเชื้อเอดส์เข้าศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนการออกกฎหมายให้มีการตรวจเอดส์ก่อนเข้าประเทศ สกัดกั้นจากประเทศอื่นที่อาจติดเชื้อและขอเข้าประเทศ

การแพร่โรคเอดส์

เชื้อโรคเอดส์มีในของเหลวที่ออกมาจากส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น เลือด น้ำกาม น้ำในช่องคลอด และน้ำลาย แต่การแพร่โรคจะมีเฉพาะทางเลือด น้ำกาม และน้ำในช่องคลอดเท่านั้น ดังนั้นโรคนี้จึงจะแพร่ได้โดยการมีเพศสัมพันธ์โดยทางเลือดที่ปนเชื้อ และโดยทางมารดาที่ติดเชื้อสู่ทารก (กระทรวงสาธารณสุข. 2532 : 4) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การแพร่ทางเพศสัมพันธ์

ไรคเอดส์สามารถแพร่ได้ทั้งจากชายสู่ชาย ชายสู่หญิงและหญิงสู่ชาย ผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไรคทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์อย่างสำส่อน หรือเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ เช่น ชายบริการ หญิงโสเภณีหรือหญิงบริการ คู่นอนของผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ ชายรักร่วมเพศที่สำส่อน โอกาสที่ติดเชื้อขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ และรูปแบบของเพศสัมพันธ์ (เช่น ร่วมเพศทางทวารหนัก) เป็นต้น

2. การแพร่ทางเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือด

การรับเชื้อทางเส้นเลือดเป็นวิธีการแพร่ไรคที่ได้ผลที่สุด โอกาสติดเชื้อขึ้นอยู่กับปริมาณของไวรัสที่มีอยู่ในเลือด การแพร่ไรคทางเลือดนี้ พบได้ใน 3 กรณีคือ

2.1 การรับเลือดหรือสารจากเลือดขณะทำการผ่าตัดหรือเมื่อรักษาไรคเลือดบางชนิด เช่น ไรคฮีโมฟีเลีย (Hemophillia)

2.2 การใช้เข็ม หรือกระบอกฉีดยาร่วมกับคนติดเชื้อเอดส์

2.3 การรับอวัยวะของผู้ติดเชื้อ การผสมเทียม เลือดที่มีไวรัสเอดส์กับเนื้อเยื่อหรือบริเวณที่มีบาดแผล

3. การแพร่ทางมารดาสู่ทารก

เชื้อไวรัสเอดส์สามารถแพร่จากมารดาสู่ทารกตั้งแต่ก่อนคลอด ขณะคลอดหรือระยะหลังคลอด โดยผ่านของเหลวจากมารดาสู่ทารก แต่มิได้ถ่ายทอดทางพันธุกรรม โอกาสที่ทารกจะได้รับเชื้อประมาณ 20 - 50 %

เชื้อไวรัสเอดส์ไม่สามารถแพร่ผ่านทางอาหาร น้ำ ยุง แมลงหรือสัตว์น้ำ และไม่พร่ไดยการสัมผัสกันเป็นกิจวัตรประจำวัน เช่น การใช้ห้องน้ำร่วมกัน สระว่ายน้ำ ภาชนะต่าง ๆ และเครื่องใช้อื่น ๆ ก็ไม่ทำให้ติดเชื้อ

<u>ลักษณะอาการของผู้ติดเชื้อ</u>

ลักษณะอาการของผู้ติดเชื้อเอดส์แตกต่างกันมาก มีตั้งแต่ไม่ปรากฏอาการเลยไปจนถึงอาการของมะเร็งหรือไรคติดเชื้อที่ร้ายแรงและทำให้เสียชีวิตอย่างรดเร็ว ขึ้นอยู่ปัจจัยหลายประการ เช่น อายุของผู้ติดเชื้อ สุขภาพของผู้ติดเชื้อ การร่วมของเชื้อไรคอื่นในขณะนั้น

ลักษณะอาการของผู้ติดเชื้อแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ระยะติดเชื้อเอดส์โดยไม่มีอาการ ระยะนี้ถ้าตรวจเลือดจะพบสารแอนตีบอดีต่อเชื้อโรคเอดส์ (Antibodies to HIV) หลังจากติดเชื้อภายในไม่กี่สัปดาห์หรือ 2 - 3 เดือน บางทีอาจนานกว่านั้น โดยที่ผู้ติดเชื้อไม่มีอาการที่สัมพันธ์กับโรคเอดส์หรือไม่มีอาการของโรคเอดส์เลย

2. ระยะมีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ARC หรือ AIDS Related Complex) หลังการติดเชื้อโรคเอดส์ซึ่งระยะเวลาเฉลี่ยไม่แน่นอน จากหลายเดือนถึงหลายปีก็ได้ แต่ทั่ว ๆ ไปพบอย่างน้อยที่สุด 2 ปี ซึ่งผู้ติดเชื้ออาจมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ในระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 3 เดือน

2.1 มีไข้เกิน 37.8 องศาเซลเซียล เป็นพัก ๆ หรือติดต่อกัน มีเหงื่อออกมากตอนกลางคืน (Night Sweat)

2.2 อุจจาระร่วงอย่างเรื้อรัง

2.3 มีน้ำหนักลดเกิน 10 % ของน้ำหนักตัว

2.4 มีต่อมน้ำเหลืองนอกบริเวณขาหนีบ (Extra Inquinal Site) โตมากกว่า 1 แห่ง ในบริเวณที่ไม่ติดต่อกัน

2.5 มีอาการของการติดเชื้อที่ผิดปกติ เช่น มีผ้าขาวหรือเชื้อราในปาก (Oral Candidiasis)

2.6 มีแผลเกิดขึ้นที่ลิ้น เยื่อเมือกในปาก อวัยวะเพศสตรี แผลมีลักษณะขาวนูน เป็นอาการของมะเร็ง (Hairy Leukoplakia

2.7 เป็นโรคงูสวัด (Herpes Zoster) หรือวัณโรคชนิดไม่แพร่กระจาย (Tuberculosis) หรือการติดเชื้อแทรกซ้อนที่ไม่รุนแรง

3. ระยะป่วยเป็นเอดส์ (Full Blown AIDS) อาการตามขั้นตอนของโรคจะเพิ่มความรุนแรงขึ้น ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมไปหมด โรคติดเชื้อต่าง ๆ และมะเร็งเริ่มคุกคามชีวิต ระยะเวลาตั้งแต่ติดเชื้อ และพัฒนาเป็นระยะแสดงอาการจนกระทั่งโรคเอดส์โดยเฉลี่ยแล้วใช้เวลาประมาณ 8 ปี

<u>การวินิจฉัยโรคเอดส์</u>

การตรวจวินิจฉัยโรคเอดส์แบ่งได้เป็น 3 ประการ (กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2532 : 7) ดังนี้

195873

1. การวินิจฉัยโรคที่บ่งบอกถึงภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อม หรือบกพร่อง เช่น การเพาะเชื้อ การตัดชิ้นเนื้อ การตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์เนื้อหามะเร็งบางชนิดในผู้ป่วย มาประกอบกับอาการของผู้ป่วย

2. การวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงภาวะภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือบกพร่อง ซึ่งหมายถึง การนับจำนวนเซลล์ที่สี่ ซึ่งจำนวนจะลดลง การทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังชนิด พึ่งเซลล์ ผู้ป่วยโรคเอดส์จะไม่มีปฏิกิริยาตอบสนอง หรือการทดสอบได้ผลลบ

3. การทดสอบหาการติดเชื้อไวรัสได้โดยการตรวจน้ำเหลืองหาภูมิคุ้มกันติดเชื้อไวรัสเอดส์ โดยใช้วิธีของอีลิซา (Elisa) และะผู้ที่ตรวจเลือดเป็นบวกจะต้องตรวจซ้ำ โดยใช้น้ำเหลืองเดิมหรือเจาะน้ำเหลืองใหม่มาตรวจเพื่อยืนยันโดยวิธี เวสเทอร์น บลอท (Western Blot)

การวินิจฉัยหาการจิดเชื้อเอดส์เป็นเรื่องของแพทย์ที่จะกระทำในห้องปฏิบัติการตามโรงพยาบาล และสถาบันการแพทย์ทั่วไป

<u>การรักษาโรคเอดส์</u>

ในปัจจุบันยังไม่มียาที่ใช้รักษาโรคเอดส์ให้หายโดยตรง การรักษาจึงเป็นการรักษาตามอาการหรือรักษาโรคติดเชื้อแทรกซ้อนที่เกิดตามหลังการที่ภูมิคุ้มกันเสียไป ยางที่ใช้รักษาโรคเอดส์โดยตรงมีฤทธิ์เพียงสามารถยับยั้งการแบ่งตัวของเชื้อไวรัสเอดส์เท่านั้น แต่ไม่ทำให้หายจากโรคได้ จึงอาจทำให้ผู้ติดเชื้อมีชีวิตยืนยาวต่อไปอีกช่วงเวลาหนึ่ง

แพทย์จากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์โดยแบ่งการรักษาโรคเอดส์เป็น 4 ขั้นตอน (ประพันธ์ ภานุภาค. 2533 : 15) คือ

1. การรักษาโรคแทรกซ้อน คือ โรคติดเชื้อฉวยโอกาสหรือมะเร็งที่เกิดขึ้น โรคติดเชื้อบางชนิดมียารักษา บางชนิดไม่มียารักษา มะเร็งของผนังเส้นเลือดในปัจจุบัน ยังไม่มียาหรือวิธีการรักษาได้ผลเด็ดขาด

2. การรักษาที่มุ่งกำจัดไวรัสโรคเอดส์ในปัจจุบัน ยังไม่มียาที่ได้ผลแน่นอนในการฆ่าทำลายไวรัสเอดส์ มีแต่ยาที่ไปหยุดยั้งการแบ่งตัวของไวรัสเอดส์

3. การรักษามุ่งส่งเสริมหรือกระตุ้นภูมิต้านทานที่เสียไป

4. การรักษาทางด้านจิตใจของผู้ป่วย ได้แก่ การให้การสนับสนุนทางด้านกำลังใจ การสงเคราะห์ด้านอาชีพ การรักษาเพื่อให้เลิกใช้ยาเสพติด ตลอดจนการให้การรักษาอาการทางจิตใจที่อาจเกิดขึ้นจากแรงกดดันหลาย ๆ ด้าน

การป้องกันโรคเอดส์

ด้วยเหตุที่โรคเอดส์นี้ไม่มีแมลงเป็นพาหะ ไม่แพร่กระจายทางไอ จามรดกัน หรือทางการกินอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อ ดังนั้นวิธีการป้องกันการติดเชื้อจึงอยู่ที่การหลีกเลี่ยงที่สัมผัสทางเพศ ทางเลือด และทางการคลอดจากบุคคลที่ติดเชื้อ ดังนั้น กองควบคุมโรคติดต่อ (2532 : 9) ได้เสนอวิธีป้องกันโรคเอดส์ไว้ ดังนี้

1. ไม่เสพยาเสพติด หากกำลังติดยาก็ไปรับการรักษาเพื่อเลิกยาเสพติดให้ได้ ถ้ายังเลิกไม่ได้ หรือกำลังจะเลิกก็ใช้วิธีเสพโดยไม่ต้องฉีด หรือฉีดโดยไม่ใช้เข็มและกระบอกฉีดร่วมกับผู้อื่น และทำความสะอาดอุปกรณ์ฉีดยาก่อนทุกครั้ง

2. ไม่สำส่อนทางเพศ เช่น ไม่มีคู่นอนหลายคน ไม่เที่ยวโสเภณี หากยังเลิกเที่ยวไม่ได้ก็ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา

3. งดเว้นการใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งของที่อาจปนเปื้อนเลือด เช่น แปรงสีฟัน ใบมีดโกนหนวด เข็มสักตัว เข็มเจาะหู ที่ตัดเล็บ เป็นต้น

4. หญิงที่มีเลือดเอดส์บวก ควรหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์เพราะเด็กที่เกิดจากแม่ที่มีเลือดเอดส์บวกจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้ถึงร้อยละ 50

วิธีป้องกันการติดเชื้อเอดส์สำหรับประชาชน ซึ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอแนะไว้ 10 ประการ (คณะสาธารณสุขศาสตร์. 2532 : 15) คือ

1. ป้องกันไม่ให้เลือด น้ำอสุจิ น้ำปัสสาวะ อุจจาระของผู้ที่มีเชื้อไวรัสเอดส์ผ่านเข้าไปในปาก ช่องคลอด ทวารหนัก เยื่อเมือกหรือเยื่อบุตาของเราได้

2. ซื่อสัตย์ต่อสามีภรรยา หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนคนอื่นหญิงและชายบริการ

3. การใช้ถุงยางอนามัยในการร่วมเพศจะช่วยป้องกันโรคเอดส์ได้ แต่ก็ไม่ใช่ป้องกันได้ร้อยเปอร์เซนต์ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของถุงยางและพฤติกรรมการใช้ด้วย ดังนั้นต้องเลือกถุงยางที่มีคุณภาพยังไม่หมดอายุ

4. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมทางเพศผิดปกติ เช่น ร่วมเพศทางทวารหนัก เพราะอาจเกิดบาดแผลเป็นช่องทางให้เชื้อผ่านเข้าไปได้สะดวก

5. อย่าทดลองยาเสพติด ถ้าติดแล้วอย่าเปลี่ยนเป็นชนิดฉีด หากใช้ชนิดฉีดอยู่แล้ว อย่าใช้เข็มหรือกระบอกฉีดร่วมกับผู้อื่น ทางที่ดีที่สุดคืออย่าเสพติดไม่ว่าวิธีใด ๆ

6. หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์ที่มีโอกาสสัมผัสกับเลือดของผู้มีไวรัสเอดส์ เช่น กรรไกรตัดเล็บ มีดโกน แปรงสีฟัน และของมีคมอื่น ๆ

7. หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์ที่จะทำให้เกิดรอยเจาะของผิวหนังร่วมกัน เช่น เข็มฉีดยา เข็มเจาะหู เข็มสักผิวหนัง และการฝังเข็ม เป็นต้น

8. หญิงที่มีเชื้อไวรัสเอดส์ ควรหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์โดยเด็ดขาด เพราะการตั้งครรภ์ อาจเป็นอันตรายทั้งแม่และเด็กในครรภ์

9. งดเว้นการฉีดยาโดยไม่จำเป็น ถ้าเกิดการเจ็บป่วยควรรักษาในสถานพยาบาลของรัฐหรือเอกชนที่ถูกกฎหมาย

10. ได้รับเลือดหรืออวัยวะจากสถานที่มั่นใจว่าผ่านการตรวจเชื้อไวรัสแล้วเท่านั้น

<u>บุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์</u>

จากการศึกษาผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ที่พบในต่างประเทศและในประเทศไทย โดยศึกษาลักษณะอาการติดต่อของโรคและพฤติกรรมต่าง ๆ สรุปได้ว่าบุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ อยู่ในกลุ่มบุคคลดังนี้

1. กลุ่มติดยาเสพติดที่ใช้เข็มและกระบอกฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำร่วมกัน

2. กลุ่มสำส่อนทางเพศ ได้แก่ ชายรักร่วมเพศ หรือเกย์ (Homosexual) ชายรักสองเพศ (Bisexual) หญิงหรือชายโสเภณี

3. กลุ่มผู้ป่วยโรคเลือดชนิดฮีโมฟีเลีย (Hemophillia) ซึ่งต้องรักษาด้วยวิธีการถ่ายเลือด หรือบุคคลที่ได้รับก่อนตุลาคม 2530

4. กลุ่มที่ได้รับการถ่ายเลือด และผู้รับบริจาคอวัยวะจากบุคคลอื่น

5. ทารกในครรภ์ และบุคคลที่มารดาพบติดเชื้อโรคเอดส์หรือมารดาที่มีเลือดเอดส์บวก

6. กลุ่มนักโทษที่มีการรักร่วมเพศกันเอง และมีการใช้เข็ม กระบอกฉีดยาเสพติดร่วมกัน (โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์. 2532 : 4)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

งานวิจัยต่างประเทศ

ไพร์ช และคนอื่น ๆ (Price and others. 1985 : 107 - 109) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายโดยศึกษาถึงความรู้ ความเชื่อ และแหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับความรู้ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างน้อย นักเรียนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคนี้มากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่กังวลเกี่ยวกับการติดโรคเอดส์ แหล่งข้อมูลเบื้องต้นที่นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากที่สุด คือ สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และวิทยุ โรงเรียนเป็นแหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับความรู้เป็นส่วนน้อย

บอร์น (Bown. 1987 : 84 : 87) ได้ศึกษาความรู้ ความคิดเห็นของนักศึกษาครูปีสุดท้าย และผู้เป็นครูเกี่ยวกับโรคเอดส์ในมหาวิทยาลัยเลคเฮด (Lake Head University) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาครูและครูมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ยังไม่เพียงพอ ขาดความรู้เกี่ยวกับการระบาดของโรค การแพร่กระจายและการป้องกันโรค พบว่าร้อยละ 20 ของครูไม่รู้ว่าโรคเอดส์ติดต่อทางเพศสัมพันธ์

อแลน และคนอื่น ๆ (Alan and others. 1989 : 139 - 145) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชนแคนาดา ทั้งในและนอกสถานศึกษา จำนวน 38,000 คน ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่สามารถนิยามคำว่า โรคเอดส์ได้ถูกต้อง มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ แต่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ยังไม่ดีพอ

งานวิจัยในประเทศ

กมลเนตร ไอสานุรักษ์ และคนอื่น ๆ (2532 : 1 - 12) ศึกษาความรู้ของบุคคลากรทางการแพทย์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของโรค การรักษาการป้องกัน การตรวจเชื้อไวรัส ส่วนความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างรู้น้อย ได้แก่ สถานบริการ รักษาความรุนแรงของโรค โรคแทรกซ้อน และการแพร่กระจายของโรคเอดส์

วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ (2532 : 101 - 146) ได้ศึกษาถึงความรู้เรื่องโรคเอดส์ของเยาวชนไทยในเขตเมืองและเขตชนบท พบว่า แหล่งข้อมูลที่ได้รับคือ สื่อมวลชน ร้อยละ 75.8 เอกสารทางราชการได้รับน้อยมาก เยาวชนร้อยละ 96.9 ทราบว่า เป็นโรคนี้

ถึงแก่ความตายร้อยละ 68.2 บอกว่ารักษาหายขาดไม่ได้ ร้อยละ 29.7 เข้าใจผิดคิดว่ารักษาหายได้ ความมรู้เกี่ยวกับอาการ การติดต่อ อยู่ในระดับปานกลาง เยาวชนร้อยละ 16.9 ไม่ทราบการติดต่อโดยเข้าใจว่าติดต่อทางพันธุกรรม ยุงกัด ลมหายใจ เหงื่อ เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องไรคเอดส์ของเยาวชนเขตเมืองกับเขตชนบท พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเยาวชนเขตเมืองมีความรู้ดีกว่าเยาวชนเขตชนบท

ศิริสุข อิ่มสุดใจ (2532 : 60 - 62) ได้ศึกษาถึงความรู้เรื่องไรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชลบุรี พบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้เรื่องไรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ยังไม่พอใช้มีความรู้เพียงร้อยละ 46.43

2. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความรู้เรื่องไรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศกับนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศ มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยศำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความรู้เรื่องไรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และคนอื่น ๆ (2532 : 49) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับไรคเอดส์ และการวางแผนครอบครัวของเยาวชนไทยอายุ 15 - 24 ปี ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนเกือบทั้งหมดทราบหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับไรคเอดส์ แหล่งข่าวที่สำคัญคือสื่อมวลชน แต่อย่างไรก็ตาม เยาวชนเหล่านั้น จะทราบเรื่องอาการ เรื่องการติดต่อของไรค เรื่องการป้องกันไรค รวมทั้งการรักษาไรคเอดส์อย่างผิด ๆ หรือไม่ทราบเลย

เทพพนม เมืองแมน (2532 : 55) ศึกษาความรู้ของกลุ่มผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ ผู้ติดยาเสพติด เกย์ และไสเภณี พบว่า ส่วนมากเกินกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของไรคเอดส์ และรู้ว่าการป้องกันเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการควบคุมไรคนี้

วิชิต สุรัตน์เรื่องชัย (2533 : 5) สำรวจความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ของครูประถมศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ณ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.70 มีความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์

อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 43.53 มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 7.06 มีความรู้อยู่ในระดับมาก และร้อยละ 4.71 ไม่มีความรู้เรื่องไรคเอดส์เลย มีเฉพาะร้อยละ 1.17 เท่านั้นที่ไม่เคยได้ยิน

พรรัชต์ อินทรไกเศศ (2534 : 53 - 59) ได้ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับไรคเอดส์ในผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ โรงพยาบาลเลิศสิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ค่อนข้างต่ำมีทัศนคติในทางลบ ไม่แน่ใจต่อไรคเอดส์ในภาวะปัจจุบันและข้อปฏิบัติที่ผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ควรถือเป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันยังมีปัญหา

เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์ (2534 : 62 - 65) ได้ศึกษาถึงความรู้และเจตคติเกี่ยวกับไรคเอดส์ของนิสิตตามมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน พบว่า นิสิตที่มีความรู้อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย และนิสิตที่ต่างเพศกันปีการศึกษาต่างกันลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน และสารนิเทศที่ได้รับรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ทั้งต่างประเทศและในประเทศพอสรุปได้ว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งมีความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ในระดับพอใช้ส่วนน้อยไม่มีความรู้เลย และความรู้เกี่ยวกับการติดต่อ และการป้องกันไรคยังไม่ดีพอ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

<u>แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง</u>

กลุ่มประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะสี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2537 จำนวน 20 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่ำ แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

<u>เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า</u>

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการใช้สถานการณ์จำลอง

1.2 สร้างโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.3 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์ไสภา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล

1.4 นำโปรมแกรมการใช้สถานการณ์จำลองมาแก้ไขตามคำแนะนำของทรงคุณวุฒิ แล้วใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโสกกล้า อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 10 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.5 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

การใช้สถานการณ์จำลองในชั้นเรียน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการทดลองในแต่ละครั้งที่ต้องการให้นักเรียนทราบและให้นักเรียนอาสาสมัครเพื่อเตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทในการปฏิบัติต่อโรคเอดส์ ตามสถานการณ์ที่จัดขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทดังกล่าวในข้อ 1 ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม โดยเน้นกระบวนการและบรรยากาศของการแสดง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สำหรับโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองนี้ ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ รวม 12 ครั้ง ๆ ครั้งละ 50 นาที เวลา 13.00.ถึง 13.50 น. ระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม 2537 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องโรคเอดส์

2.2 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

2.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่สร้างขึ้นไปให้ผู้รงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการและการประเมินผล

2.4 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติมาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านนาโคก อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย จำนวน 10 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.5 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การสอนแบบปกติ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วินิจัยและนักเรียนสนทนาเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยสอนโดยการบรรยาย พร้อมสื่อ ได้แก่ เอกสาร วีดีทัศน์ และการบรรยายของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ ตามเนื้อเรื่องในโปรแกรมที่เขียนไว้ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

สำหรับโปรแกรมการสอนแบบปกตินี้ ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี รวม 12 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที เวลา 13.00 น. ถึง 13.50 น. ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2537 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3.2 สร้างแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก

3.3 นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน

ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงและคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาใช้จริง

3.4 นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จำนวน 50 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงต้อง จำนวน 20 คน โรงเรียนบ้านสังคม จำนวน 35 คน โรงเรียนบ้านห้วยไชงัว จำนวน 30 คน โรงเรียนบ้านผาตั้ง จำนวน 25 คน รวมจำนวน 100 คน

3.5 นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่าย ได้แบบทดสอบ จำนวน 35 ข้อซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (อังคณา สายยศ. 2528 : 179 - 181)

3.6 นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ปรับปรุงแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ KR - 20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน 20 (Kuder - Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0. 7828

<u>แบบแผนการทดลอง</u>

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้การวิจัย Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 67) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized Control Group Pretest-Posttest Design

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
RE	T1E1	X	T2E2
RC	T1C1	~X	T2C2

ความหมายของสัญลักษณ์

R แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

E แทน กลุ่มทดลอง (การใช้สถานการณ์จำลอง)

C แทน กลุ่มควบคุม (การสอนแบบปกติ)

X แทน การทดลองโดยใช้สถานกรณ์จำลอง

$\sim$ X แทน การทดลองโดยใช้การสอนแบบปกติ

T1E1, T1C1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

T2E2, T2C2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นตอนทดลอง

ทำการทดสอบครั้งแรก (Pretest) โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ตอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองที่ 1 ตามโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คือ วันจันทร์ และวันพุธ รวม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 13.00 น. - 13.50 น. ระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2537 เนื่องจากวันที่ 5 ธันวาคม 2537 เป็นวันหยุดราชการ ผู้วิจัยจึงเลื่อนวันทดลองจากวันที่ 5 ธันวาคม 2537 เป็นวันศุกร์ที่ 9 ธันวาคม 2537

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองที่ 2 ตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี รวม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 13.00 - 13.50 น. หว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2537

3. ขั้นหลังการทดลอง

หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (Posttest) ชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

2. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังใช้การสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และได้รับการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 151)

$$S = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความยากง่าย ของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 136)

$$P = \frac{R}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้น

n แทน จำนวนผู้ที่เข้าสอบ

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แบ่งผู้ทำแบบทดสอบเป็นกลุ่มสูง ร้อยละ 25 และกลุ่มต่ำ ร้อยละ 25 แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 137)

$$r = \frac{R_u - R_e}{n/2}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

R_u แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มเก่ง

R_e แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มอ่อน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ใช้สูตร KR - 20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 130 - 132)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1}\left[1 - \frac{\Sigma pq}{s_t^2}\right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ

n แทน จำนวนข้อ

p แทน สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. <u>สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน</u>

3.1 เปรียบเทียบคะแนนของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t - test แบบ Dependent Sample คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 87)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

โดยมี $df = n - 1$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติ

D แทน ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

n แทน จำนวนคู่ของนักเรียน

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

ΣD แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

ΣD^2 แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองยกกำลังสอง

3.2 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ โดยใช้สูตร t - test แบบ Independent Sample คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 176 - 179)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}\left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติ t

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

s_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนในกลุ่มทดลอง

s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนในกลุ่มควบคุม

n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่มีการแจกแจงเหมือน t - distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

2. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

1. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S	t
ก่อนทดลอง	10	13.2	5.7310	
				3.5896**
หลังทดลอง	10	23.7	4.9676	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มทดลองสูงขึ้นหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการใช้สถานการณ์จำลองให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้น (ดังแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ในหน้า 152 ในภาคผนวก ค)

2. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S	t
ก่อนทดลอง	10	14.9	4.9766	
				6.194**
หลังทดลอง	10	22.1	5.3841	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มควบคุมสูงขึ้นหลังได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงมาก (ดังแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลในหน้า 153 ในภาคผนวก ค)

3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S	t
กลุ่มทดลอง	1	23.7	4.9676	
				0.6906
กลุ่มควบคุม	10	22.1	5.3841	

จากตาราง 4 พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงการใช้สถานการณ์จำลองแบบปกติ สามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้ไม่แตกต่างกัน (ดังแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลในหน้า 154 ในภาคผนวก ค)

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

2. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีขึ้นหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีขึ้นหลังได้รับการสอนแบบปกติ

3. นักเรียนที่ได้รับรับการใช้สถานการณ์จำลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2537 จำนวน 20 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่ำ แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

3. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง

ทำการทดสอบครั้งแรก (Pretest) โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง คือวันจันทร์และวันพุธ รวม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 13.00 - 13.50 น. ระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม 2537

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มควบคุมตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง คือวันอังคารและวันพฤหัสบดีรวม 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เวลา 13.00 - 13.50 น. ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2537

3. ขั้นหลังการทดลอง

หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (Posttest) ชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกับโรคเอดส์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้ t - test แบบ Dependent

2. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกับโรคเอดส์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้ t - test แบบ Dependent

3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกับโรคเอดส์ของนักเรียนหลังการใช้สถานการณ์จำลอง และการสอนแบบปกติ โดยใช้ t - test แบบ Independent

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับรับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปราย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะลี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ภายในกลุ่ม

1.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการทดลองโดยการใช้สถานการณ์จำลองนั้น มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า "นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง "ผลการทดลองครั้งนี้สอดคล้องกับการทดลองของวัชรีพร จับเกตุ (2534 : 37) ซึ่งได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรัมพรรย์อนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความเสียสละสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับพุธชาติ เพชรสถิต (2535 : 57) ที่ได้เปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการแก้ปัญญาสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้สถานกรณ์จำลองเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะสถานการณ์จำลอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับความจริงที่เป็นปัญหาที่อาจจะประสบจริงในปัจจุบันหรืออนาคต โดยการแสดงบทบาทตามบทละครที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีและจากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันจึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์หลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

1.2 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้เรับการทดลองโดยใช้การสอนแบบปกติ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า "นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นหลังได้รับการสอนแบบปกติ" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทวิช พันธุ์สุข (2533 : 41) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปงแดง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความสนใจอาชีพอิสระสูงเพิ่มขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฏฐา ระกำพล (2535 : 55) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 16 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีวินัยในห้องเรียนสูงขึ้นหลังได้รับการสอนแบบปกติ

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติก็สามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้สูงขึ้นกว่าเดิมได้ ทั้งนี้เพราะการสอนแบบปกตินั้นทำให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากครูมีโอกาสได้ซักถาม มีการร่วมอภิปรายและสรุประหว่างครูกับนักเรียนทำให้เข้าใจมากขึ้น

2. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ระหว่างกลุ่ม

ภายหลังการทดลองพบว่า การใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 3 ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในครั้งนี้ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสนใจและต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ จึงทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียนมากขึ้น อีกทั้งโรคเอดส์เป็นโรคที่ใหม่และน่ากลัวและ

เป็นปัญหาระดับประเทศ โรคเอดส์เป็นโรคที่เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต มีการระบาดอย่างรวดเร็ว และแพร่หลายในกลุ่มคนทุกชนชั้น ทุกเพศและวัย แต่โรคเอดส์เป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ ดังนั้น โรคเอดส์จึงเป็นโรคที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มสนใจ และต้องการเรียนรู้อย่างจริงจัง เพื่อจะได้ป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ เพราะเหตุนี้ วิธีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยการใช้สถานการณ์จำลอง ที่ผู้วิจัยได้จำลองสถานการณ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ ให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพเหตุการณ์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติและแสดงความคิดเห็น ซึ่งวิธีการนี้สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้นั้น จึงเป็นวิธีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสนใจและสนุก ส่วนวิธีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์การสอนแบบปกติ เป็นวิธีการที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้สอน ชมวีดิทัศน์ และเชิญวิทยากรบรรยายในบางหัวข้อมีการซักถาม อภิปราย และสรุปร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งนอกจากโรคเอดส์จะเป็นโรคที่ทุกเพศ ทุกวัยสนใจแล้วยังทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น จากการได้รับความรู้ซึ่งมีการบรรยายพร้อมสื่อประกอบ และมีวิทยากรที่ทรงคุณวุฒิบรรยายให้ฟัง ทำให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ด้วยการใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติจึงทำให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้สูงขึ้นได้ทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้วัดเพียงความรู้ ความเข้าใจ จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเท่านั้น จึงทำให้ผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติไม่แตกต่างกันในด้านการวัดความรู้ ความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติ สามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้ทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือครูผู้สอน สามารถนำไปใช้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่นักเรียนได้ทั้งสองวิธีตามความเหมาะสม กล่าวคือ ถ้าครูไม่มีความรู้หรือความชำนาญในการใช้สถานการณ์จำลองก็สามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์โดยใช้การสอนแบบปกติได้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

2.1 ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองกับตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น ทัศนคติต่อโรคเอดส์ พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ เป็นต้น

2.2 ควรทำการวิจัยเรื่องเดิมกับนักเรียนระดับชั้นอื่น เช่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ถึง 6 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น

2.3 ในการทดลองโดยใช้สถานการณ์จำลอง ควรคำนึงถึงความสามารถในการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่างด้วย เช่น นักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร อาจมีความสามารถในการแสดงออก สูงกว่า นักเรียนต่างจังหวัด ซึ่งความสามารถนี้ อาจส่งผลกระทบ ต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลเนตร ไอยานุรักษ์ และคนอื่น ๆ. โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง : ความรู้และทัศนคติของบุคลากรทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

ควบคุมโรคติดต่อ, กรม. คู่มือปฏิบัติงานเรื่องแนวทางการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2532.

จันทวิช พันธุ์สุข. ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบ่งแดง จังหวัดมุกดาหาร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

ณัฏฐา ระกำพล. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ทิศนา แขมมณี และคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บูรพาการพิมพ์, 2522.

เทพพนม เมืองแมน. "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนของกลุ่มผู้มีการเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อไรคเอดส์ (ผู้ติดยาเสพติด/เกย์/ไสเภณี) 700 คน ในประเทศไทย พ.ศ. 2531," ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการการป้องกันไรคเอดส์และอนามัยครอบครัว. หน้า 59. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยการวางแผนครอบครัว คณะแพทย์ศาสตร์ ศิริราชพยาบาล, 2532.

ประพันธ์ ภานุภาค. โรคเอดส์และตัวท่าน ปี 2533. กรุงเทพฯ : คณะแพทย์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์, ศูนย์. ความรู้เกี่ยวกับเอดส์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2532.

พรรัชต์ อินทรโกเศศ. "การศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ โรงพยาบาลเลิดสิน," วารสารสุขศึกษา. 14(53) : 53 - 59 ; 2534.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.

พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และคนอื่น ๆ. "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์และการวางแผนครอบครัวของเยาวชนไทย อายุ 15 - 14 ปี," เยาวชนไทย 2531 (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

พุธชาติ เพชรสถิติ. การเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์และการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ระบาดวิทยา, กอง "การเฝ้าระวังโรคเอดส์ในประเทศไทย," รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์. 20(31) : 376 - 389 ; 11 สิงหาคม 1989.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.

วัชรีพร จับเกตุ. ผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรัมพรรย์อนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

วิชาการ, กรม องค์การแคร์นานาชาติประเทศไทย. การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์โดยใช้วารสารสุขภาพและสิ่งแวดล้อมฉบับพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6. ม.ป.ท., 2534.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์สำหรับครูประถมศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ "ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของเยาวชนไทย," จุฬาวิจัย. 8(6) : 6 ; มิถุนายน 2532.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งที่ ศธ 0607/33573-33581 เรื่องการสอนเรื่องโรคเอดส์ในสถานศึกษา. ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2530.

_____. แผนป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

สมจินต์ เพชรพันธ์ศรี. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ กับการรับรู้บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์. หน้า 57 - 58. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข, 2532.

สมพงษ์ จิตระดับ. "การสอนจริยศึกษาด้วยสถานการณ์จำลอง," ประชาศึกษา. 24(6) : 15 - 21 ; มีนาคม 2522.

สมบูรณ์ ชิดพงษ์. เทคนิคการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วยการเรียน ทามาหากิน ด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สาธารณสุข, กระทรวง. นิยามผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ใช้ในการเฝ้าระวังโรค. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, 2533.

สาธารณสุข, คณะ. คู่มือโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

สำเริง เวชสุนทร. "การใช้สถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู," ครูปริทัศน์. 5(2) : 18 - 19 ; ธันวาคม 2533.

สิริวรรณ สุวรรณธาดา. "แนวโน้มของสังคมศึกษาในปัจจุบัน," ครูปริทัศน์. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สุทิน บุญชูวงศ์. หลักการสอนตรงตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยสวนดุสิต, 2530.

สุภา กิจจาทร. "การใช้สถานการณ์จำลอง," ใน เอกสารประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาค. หน้า 196 - 191. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2519.

อรวินทร์ ผอบทอง. เจตคติและความสามารถในการแก้ปัญหา "เอดส์" โดยใช้วิดีทัศน์กับสารนิเทศแก่นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อนุวัฒน์ ลิ้มสุวรรณ. โรคเอดส์ ความรู้ทั่วไปสำหรับประชาชน. กรุงเทพฯ : บริษัทเมดริก จำกัด, ม.ป.ป.

อัญชลี แจ่มเจริญ. "สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน," มิตรครู. 21(9) : 5 - 9 ; พฤษภาคม 2522.

อำนวย ไตรสุภา และทหาร พันธ์กู่. "การประชุม Inter - Country Consultation on Prevention and Control of AIDS กรุงนิวเดลลี 2529," วารสารสมาคมแพทย์ทางกามโรคแห่งประเทศไทย. 3(1) : 26 - 29 ; มกราคม 2529.

Alan, J.C. and others. "Highlights From the Canada Youth and AIDS Study," School Health. 59(4) : 139 - 145 ; April, 1989.

Anderson, Robert T. "CHARGF... A Simulation Game Designed to Teach Group Member Role Prospective Teacher ... Found to be Effective," Research in Education. (ERUC) 12 : 181 ; July, 1979.

Beck, Isabel H. and Bruce Monroe. "Some Dimension of Simulation," Education Technology. 45 - 49 ; October. 1969.

Bown, A.D. "Knowledge and Opinions about AIDS amang Student Teachers and Experienced Teachers," Canadian Journal of Public Health. 78 : 84 - 87 ; March - April, 1987.

Cruichank, D. "Nature of Simulation and Games : A Preliminary Inquiry," Education Technology. July, 1972.

Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press Inc., 1950.

Postma, Charles Henry. "Simulation in High School Social Studies : Students Cognitive Retention and Pupil Teacher Affective Perceptions," Dissertation Abstracts International. 34(8) : 4712 - 4713-A ; February, 1974.

Price, James H. Sharon Desmond and Gary Kukuka. "High School Students, Perceptions Misperceptions of AIDS," Journal of School Health. 55(3) : 107 - 109 ; March, 1985.

Schultz, Landall L. Simulation in Social and Administrative Science. New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1972.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Willey and Sons Inc., 1971.

Twelger, Pual A. "Designing Simulation System," Educational Technology. 60 - 70 ; October, 1969.

Zimbardo. P.G., E.B.Ebbesen and C. Maslach. "Influencing Attitude and Changing behavior," London Addison - Wesley. Publishing Company, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ตารางสรุปโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

ตาราง 5 ระยะเวลาในการทดลอง

ครั้งที่	กลุ่มทดลอง วัน เดือน ปี เวลา	กลุ่มควบคุม วัน เดือน ปี เวลา	หมายเหตุ
1	วันจันทร์ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันอังคาร วันที่ 15 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
2	วันพุธ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันพฤหัสบดี วันที่ 17 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
3	วันจันทร์ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันอังคาร วันที่ 22 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
4	วันพุธ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันพฤหัสบดี วันที่ 24 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
5	วันจันทร์ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2530 เวลา 13.00 - 13.05 น.	วันอังคาร วันที่ 29 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	

ครั้งที่	กลุ่มทดลอง วัน เดือน ปี เวลา	กลุ่มควบคุม วัน เดือน ปี เวลา	หมายเหตุ
6	วันพุธ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันพฤหัสบดี วันที่ 1 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
7	วันจันทร์ วันที่ 5 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันอังคาร วันที่ 6 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
8	วันพุธ วันที่ 7 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันพุธ วันที่ 8 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
9	วันจันทร์ วันที่ 12 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันอังคาร วันที่ 13 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
10	วันพุธ วันที่ 14 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.05 น.	วันพฤหัสบดี วันที่ 15 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	

ครั้งที่	กลุ่มทดลอง วัน เดือน ปี เวลา	กลุ่มควบคุม วัน เดือน ปี เวลา	หมายเหตุ
11	วันจันทร์ วันที่ 19 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	วันอังคาร วันที่ 20 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	
12	วันพุธ วันที่ 21 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.05 น.	วันพฤหัสบดี วันที่ 22 ธันวาคม 2537 เวลา 13.00 - 13.50 น.	

ไปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	คู่ใครเอ่ย	1. เพื่อให้นักเรียนรู้ขั้นตอนของการใช้สถานการณ์จำลอง 2. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองภายในกลุ่ม	1. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองภายในกลุ่ม กิจกรรมนี้ชื่อ "คู่ใครเอ่ย" โดยมีวิธีการเล่นดังนี้ 1.1 ผู้วิจัยและนักเรียนทุกคนในกลุ่มแนะนำตนเอง 1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนนับ 1 - 5 จนครบทั้ง 10 คน แล้วให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน ผู้วิจัยแจกกระดาษปล่าและปากกาให้สมาชิกคนละ 1 ชุด 1.3 ผู้วิจัยกำหนดเวลา 5 นาที ให้การพูดคุย ซักถาม ข้อมูลส่วนตัว และจดลงในกระดาษ 1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มทำกิจกรรม 1.5 ให้นักเรียนเก็บรวบรวมกระดาษจดข้อมูลรวมกัน จากนั้นผู้วิจัยหยิบขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่านจบแล้ว ถามว่า เป็นข้อมูลของใคร แล้วให้นักเรียนคนนั้นออกมาหยิบ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				กระดาษข้อมูลขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่านแล้วถามว่าเป็นของใคร ทำเช่นนี้จนครบทุกคน 2. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเองและทุกคนรู้จักคุ้นเคยกันดีแล้วผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการของการใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม 3. ผู้วิจัยอธิบายจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ 4. สนทนาซักถามและแจกตารางวันเวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมกิจกรรมให้นักเรียน
2	ความหมายของโรคเอดส์	เอดส์อันตราย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายของโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโรคเอดส์ได้	ในการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2 - 11 มีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนทุกครั้ง ดังนี้ 1. <u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการทดลองในแต่ละครั้งที่ต้องการให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3-4	สาเหตุของโรคเอดส์	3. เหตุเกิดที่ครอบครัว 4. เข็มมัจจุราช	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้	อาสาสมัคร เพื่อเตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทในการปฏิบัติต่อโรคโอดส์ 2. <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทดังกล่าวในข้อ 1 ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที 3. <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม 4. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>การประเมินผล</u> สังเกตจากการตอบคำถามการอภิปราย และสรุป
5-6	อาการของโรคเอดส์	5. ภัย 6. นายต่อศักดิ์	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจอาการของโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้	
7-8	การติดต่อของโรคเอดส์	7. ไธ่! บุญทอง 8. หวาดผวา	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวิธีการติดต่อและการไม่ติดต่อของโรคเอดส์	
9-10	การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์	9. ทำอย่างไรให้ไกลเอดส์ 10. ป้องกันภัย	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
11	การรักษาโรคเอดส์	คุณหมอช่วยด้วย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวิธีการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์	
12	ปัจฉิมนิเทศ		1. เพื่อเปิดโอกาสให้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกของตนที่มีต่อโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปทบทวนสิ่งที่ได้รู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมากล่าวถึง "โรคเอดส์" โดยกำหนดให้พูดคนละ 2 นาที 2. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง 3. ให้ตัวแทนของทั้งสองกลุ่มออกมารายงานผลการสรุปให้สมาชิกทุกคนทราบ โดยผู้วิจัยช่วยสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดกิจกรรม

<u>หมายเหตุ</u> การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

ไปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และสื่อการสอน
1	ปฐมนิเทศ (คู่ใครเอ่ย)	เพื่อให้นักเรียนรู้ขั้นตอนของการสอนแบบปกติ และเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองภายในกลุ่ม	1. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองภายในกลุ่ม กิจกรรมนี้ชื่อ "คู่ใครเอ่ย" โดยมีวิธีการเล่นดังนี้ 1.1 ผู้วิจัยและนักเรียนทุกคนในกลุ่มแนะนำตนเอง 1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนนับ 1 - 5 จนครบทั้ง 10 คน แล้วให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน ผู้วิจัยแจกกระดาษปล่าและปากกาให้นักเรียนคนละ 1 ชุด 1.3 ผู้วิจัยกำหนดเวลา 5 นาที ให้การพูดคุย ซักถาม ข้อมูลส่วนตัว และจดลงในกระดาษ 1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มทำกิจกรรม 1.5 ให้นักเรียนเก็บรวบรวมกระดาษจดข้อมูลรวมกัน จากนั้นผู้วิจัยหยิบขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่านจบแล้ว ถามว่า เป็นข้อมูลของใคร แล้วให้นักเรียนคนนั้นออกมาหยิบ	กระดาษปากกา

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และสื่อการสอน
			กระดาษข้อมูลขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่านแล้วถามว่าเป็นของใคร ทำเช่นนี้จนครบทุกคน 2. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเองและทุกคนรู้จักคุ้นเคยกันดีแล้วผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการของการสอนแบบปกติ บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม 3. ผู้วิจัยอธิบายจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการสอนแบบปกติเพื่อให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ 4. สนทนาซักถามและแจกตารางวันเวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมกิจกรรมให้นักเรียน	
2	ความหมายของโรคเอดส์	1. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมาย ของโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความสามารถของโรคเอดส์ได้	ในการสอนแบบปกติ ครั้งที่ 2 - 11 มีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนทุกครั้ง ดังนี้ 1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	เอกสารสำเนาเรื่องเอดส์อันตราย

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และสื่อการสอน
3-4	สาเหตุของโรคเอดส์	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้		3. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง"เหตุเกิดที่ครอบครัว 4. วีดีโอเรื่องเข็มมัจจุราช
5-6	อาการของโรคเอดส์	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจอาการของโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้	2. <u>ขั้นสอน</u> ผู้วิจัยสอนโดยการบรรยายพร้อมสื่อ ได้แก่ เอกสาร วิดีทัศน์ และการบรรยายของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ ตามเนื้อเรื่องในโปรแกรมที่เขียนไว้ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น	5.แผ่นภาพแสดงอาการของโรคเอดส์ 6.วิทยากรบรรยาย
7-8	การติดต่อของโรคเอดส์	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวิธีการติดต่อและการไม่ติดต่อของโรคเอดส์	3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัย ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม	7.วีดีโอเกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์
9-10	การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียน	<u>การประเมินผล</u> สังเกตจากการตอบคำถามการอภิปรายและสรุป	8.เอกสารอัดสำเนาเรื่องหวาดผวา

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และสื่อการสอน
		สามารถปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์		9.วีดีโอเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์
11	การรักษาโรคเอดส์	1. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวิธีการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์		10.ตัวอย่างคำขวัญโรคเอดส์
12	บัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกของตนที่มีต่อโรคเอดส์ 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปทบทวนสิ่งที่ได้รู้จากการสอนแบบปกติ	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมากล่าวถึง "โรคเอดส์" โดยกำหนดให้พูดคนละ 2 นาที 2. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง 3. ให้ตัวแทนของทั้งสองกลุ่มออกมารายงานผลการสรุปให้นักเรียนทุกคนทราบ โดยผู้วิจัยช่วยสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดกิจกรรม	11.วิทยากรบรรยาย

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 1

หัวข้อ การปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ขั้นตอนของการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและเป็นกันเองภายในกลุ่ม

สื่อการสอน

1. กระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น
2. ปากกา

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยและนักเรียนทุกคนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนับ 1 - 5 จนครบทั้ง 10 คน แล้วให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่าและปากกาให้นักเรียนคนละ 1 ชุด
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มทำกิจกรรม
4. ผู้วิจัยกำหนดเวลา 5 นาที ให้นักเรียนพูดคุย ซักถาม ข้อมูลส่วนตัวของกันและกันและจดลงในกระดาษที่แจกให้
5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมกระดาษจดข้อมูลนักเรียนทุกคน จากนั้น ผู้วิจัยหยิบกระดาษขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่าน จบแล้วถามว่า เป็นข้อมูลของใครแล้วให้นักเรียนคนนั้นออกมาออกมาแนะนำตนเองเสร็จแล้วหยิบกระดาษข้อมูลขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่าน แล้วถามว่าเป็นของใครทำเช่นนี้จนครบทุกคน

6. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเองและทุกคนรู้จักคุ้นเคยกันดีแล้วผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการของการใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

7. ผู้วิจัยอธิบายจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่นักเรียน

8. สนทนา ซักถามและแจกตารางวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมกิจกรรมให้นักเรียน

<u>การประเมินผล</u>

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจที่นักเรียนมีต่อการเรียนการสอน

2. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมได้

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 2

หัวข้อเรื่อง ความหมายของโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม เอดส์อันตราย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายของโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง เอดส์อันตราย
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 4 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เอดส์อันตราย"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่องเอดส์อันตรายแก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เอดส์อันตราย" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 2

เอดส์อันตราย

ฉากที่ 1 เช้าวันหนึ่งก่อนเข้าเรียน ณ บริเวณที่อ่านหนังสือพิมพ์หน้าห้องสมุด

ประชา : เผยตัวเลข 10 ปี จำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ยังเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ คนเป็นเอดส์ตายแล้วเป็นพันคน

ขุนพล : สิบล้อเมายาม้าประสานงากับรถโดยสารตายทันที 4 ศพ บาดเจ็บนับสิบคน

ประชา : เฮ้ นายมาดูข่าวนี้สิ คนตายเป็นพันแล้วน่ากลัวจัง...โรคเอดส์...ปรื๊อส์ส์...

ขุนพล : อะไรนะโรคเอดส์เหรอ เป็นยังไงเหรอ เล่าให้ฟังซิ ชักสนใจซะแล้วซิ

ประชา : โรคเอดส์น่ะนะ...ใครเป็นเอดส์จะต้องตายอย่างทรมานทุกคนนะซิ

ขุนพล : ทรมานยังไง ไหนนายลองบอกมาซิ

ประชา : ฉันก็บอกไม่ถูกเหมือนกัน ฉันว่าเราไปถามคุณครูกันดีกว่า

ขุนพล : เออ ! ดี เราก็อยากรู้ให้มันแจ่มแจ้งแดงแจ๋ซักที ได้ยินคนพูดกันจังไอ้เจ้าโรคเอดส์เนี่ย

ฉากที่ 2 : ในห้องเรียน คุณครูสมทรงกำลังสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

คุณครูสมทรง : อ้าว ! ประชากับขุนพลคุยอะไรกันอยู่จ๊ะ

ประชา : ผมกับขุนพลกำลังสงสัยว่าโรคเอดส์คืออะไรครับ

คุณครูสมทรง : อ๋อ ! สงสัยเรื่องโรคเอดส์เหรอจ๊ะ แล้วเพื่อน ๆ ในห้องใครสนใจโรคเอดส์บ้าง...เอาล่ะ ทุกคนสนใจเรื่องโรคเอดส์ ครูจะมาอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในชั่วโมงหน้านะจ๊ะ สำหรับวันนี้เรามาเรียนเรื่องพืช ต่อจากครั้งก่อนให้จบก็แล้วกันนะคะ

ฉากที่ 3 : วันต่อมาในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คุณครูสมทรงได้นำอุปกรณ์มามากมาย นักเรียนทุกคนมีท่าทางตื่นเต้นและสนใจในสิ่งที่ครูนำมาเป็นพิเศษ

ประชา : คุณครูครับ วันนี้จะสอนเรื่องโรคเอดส์ใช่มั้ยครับ

คุณครูสมทรง : ใช่จ๊ะ วันนี้ครูจะมาอธิบายให้นักเรียนทราบและเข้าใจความหมายของโรคเอดส์นักเรียนจะได้เข้าใจได้ถูกต้อง และสามารถอธิบายให้เพื่อน ๆ น้อง ๆ หรือ ผู้ปกครองได้ทราบและเข้าใจ ไม่ตื่นกลัวจนเกินไป เพราะโรคนี้ไม่ได้ติดต่อกันง่าย ๆ เอาล่ะ....ใครที่อ่านหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ จะพอทราบข่าวเกี่ยวกับโรคเอดส์มาบ้าง ครูเห็นประชากับขุนพลไปห้องสมุดบ่อย ๆ พอจะบอกเพื่อน ๆ ได้มั้ยว่าโรคเอดส์คืออะไร

ประชา : เป็นโรคติดต่อครับ สามารถทำให้คนตายได้ครับ

คุณครูสมทรง : เก่งมากจ๊ะ ทุกคนปรบมือให้ประชาหน่อยจ๊ะ (เพื่อน ๆ ปรบมือให้ประชา)

(คุณครูสมทรงติดบัตรคำเกี่ยวกับโรคเอดส์บนกระดานดำ)

คุณครูสมทรง : เอาล่ะค่ะนักเรียน ครูจะอธิบายให้นักเรียนรู้จักโรคเอดส์โดยละเอียด เพื่อนักเรียนจะได้รู้จักโรคเอดส์อย่างแท้จริง แต่ในชั่วโมงนี้เรามารู้จักความหมายของโรคเอดส์ก่อนนะค่ะ คำว่า "เอดส์" มาจากคำว่า AIDS ซึ่งย่อมาจาก แอคไควร์ ฮิวมูน เดฟฟีเชียนซี ซินโดรม นักเรียนสังเกตพยัญชนะต้นของแต่ละคำนะคะ คำแรก A คำที่ 2 I คำที่ 3 D และคำที่ 4 S นำมาเขียนรวมกัน AIDS อ่านว่าเอดส์ ซึ่งแต่ละคำ มีความหมายทุกคำคือ

แอคไควร์ หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นภายหลังมิได้เป็นมาแต่กำเนิดหรือสืบสายทางพันธุกรรม

อิมมูน หมายถึง เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย

เดฟฟีเชียนซี หมายถึง ความบกพร่องหรือความเสื่อม

ซินโดรม หมายถึง กลุ่มอาการซึ่งเป็นโรคที่มีอาการหลาย ๆ อย่างไม่เฉพาะที่ระบบใดระบบหนึ่ง

จากความหมายของแต่ละคำ โรคเอดส์จึงหมายถึง...

(คุณครูสมทรงติดแผนภูมิความหมายของโรคเอดส์บนกระดานดำแล้วอ่านให้นักเรียนฟัง)

คุณครูสมทรง : เอาล่ะ นักเรียนอ่านความหมายของโรคเอดส์บนกระดานดำพร้อม ๆ กัน

นักเรียน : โรคเอดส์ หมายถึง กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อม

หรือบกพร่อง ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ชื่อ ฮิวแมน อิมมูน เดฟฟีเชียนซี ไวรัส (HIV) เมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้วจะไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวที่ทำหน้าที่ป้องกันเชื้อโรค ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคของคนนั้นเสื่อม หรือบกพร่องจนเป็นสาเหตุให้ร่างกายอ่อนแอ มีการเจ็บป่วยรักษาไม่หาย และในที่สุดตายในโรคนั้น

คุณครูสมทรง : มีใครสงสัยจะถามอะไรอีกมั้ยค่ะ

กฤษณ์ : คุณครูครับ แล้วพวกผมจะเป็นโรคเอดส์มั้ยครับ

คุณครูสมทรง : ไม่หรอกจ๊ะ....โรคเอดส์ถึงแม้จะเป็นโรคติดต่อร้ายแรงและทำให้ตายได้ แต่ก็เป็นโรคที่สามารถป้องกันได้จ๊ะ...เอาล่ะวันนี้หมดเวลาแล้ว เอาไว้คราวหน้า ครูจะอธิบายวิธีป้องกันโรคเอดส์ต่อ นะจ๊ะ

นักเรียน : สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ คุณครู

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง สาเหตุของโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม เหตุเกิดที่ครอบครัว

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "เหตุเกิดที่ครอบครัว"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 4 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับการโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เหตุเกิดที่ครอบครัว"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เหตุเกิดที่ครอบครัว" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เหตุเกิดที่ครอบครัว" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 3

เหตุเกิดที่ครอบครัว

ฉากที่ 1 : ตอนสายของวันเสาร์สมใจ มาหาวิมลที่บ้าน สมใจกับวิมลเป็นเพื่อนรักกันตั้งแต่เด็ก ๆ ขณะนี้ทั้งสองกำลังเรียนอยู่ชั้น ป. 5 และเมื่อจบชั้น ป. 6 ทั้งสองคนตั้งใจว่าจะไปเรียนต่อในตัวจังหวัด ครอบครัวของวิมลและสมใจสนิทสนมรักใคร่กันมาก แต่แล้วเหตุการณ์ไม่คาดฝัน ก็เกิดขึ้นกับครอบครัวของสมใจ

วิมล : สมใจ....วันนี้ทำไมดูเธอเศร้า ๆ พิกล มีเรื่องไม่สบายใจเหรอจ๊ะ

สมใจ : ก็คุณพ่อของฉันนะซิ เดี๋ยวนี้ชอบเที่ยวเตร่ ดื่มเหล้า เมาแทบทุกวัน กลับบ้านก็ดึก ฉันไม่เคยเจอพ่อเลย ที่ร้ายกว่านี้ก็คือ พ่อกับแม่ทะเลาะกันทุกวัน แม่บอกว่า กลัวพ่อติดเอดส์ เพราะพ่อชอบเที่ยวผู้หญิง

วิมล : คิดมากน่าสมใจ คุณพ่อของเธอคงไม่ติดหรอกนะ

สมใจ : ฉันอยากให้พ่อของฉันเหมือนพ่อของเธอจัง แม่ของฉันจะได้มีความสุข ฉันกับน้องจะได้ ไม่ร้องไห้เวลาพ่อกับแม่ทะเลาะกัน

วิมล : ไถ!

ฉากที่ 2 : ทุกเย็นหลังเลิกงานพ่อของสมใจ จะกลับมาอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้าที่บ้าน และต้องออกจากบ้านไป กว่าจะกลับก็ดึกมากทุกวัน สมใจกับน้องกำลังทำการบ้านอยู่และเห็นเข้า

สมใจ : คุณพ่อจะไปข้างนอกเหรอค่ะ

น้องของสมใจ : คุณพ่อขา .... หนูไปด้วยนะค่ะ

คุณพ่อของสมใจ: ฮื่อ! ไปด้วยไม่ได้หรอก

สมใจ : คุณพ่อไม่ไปได้มั้ยค่ะ

คุณพ่อของสมใจ: ไม่ได้หรอก อยู่บ้านไม่สนุก พ่อไปละน่ะ พ่อนัดเพื่อนไว้ เดี๋ยวจะสาย

สมใจ : พ่อของเราออกจากบ้านไปอย่างนี้ทุกวัน .... พ่อไปไหนน่ะ

ฉากที่3 : ณ สถานที่แห่งหนึ่ง ที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับผู้หญิง สถานที่นี้จะมีผู้หญิงมากมาย แต่งตัวสวย ๆ นั่งรอไว้ให้แขกหรือผู้ชายที่มาเที่ยวเลือก พ่อของสมใจกับเพื่อนจะมาที่นี่ประจำและจะเลือกผู้หญิงไปค้างด้วยไม่ซ้ำหน้ากัน และจะกลับบ้านเกือบสว่างทุกครั้ง

พ่อของสมใจ : อ้าวแม่ ยังไม่นอนอีกหรือ

แม่ของสมใจ : แม่นอนไม่หลับ...พ่อไปเที่ยวอีหนูมาอีกตามเคยชิ... พ่อไม่กลัวติดเอดส์เหรอจ๊ะ

พ่อของสมใจ : กลัวทำไม...ลูกผู้ชายกลัวทำไม...ไรคเอดส์

แม่ของสมใจ : พ่อจ๊ะ...ฟังแม่พูดนะ

พ่อของสมใจ : ไม่ฟังน่ะ ดึกมากแล้ว ง่วงนอน...นอนก่อนเถอะ พรุ่งนี้ค่อยพูดกัน

แม่ของสมใจ : ไม่ล้ะจะ...ต้องพูดกันให้รู้เรื่อง...ไรคเอดส์น่ะน่ากลัวมากนะจ๊ะ ถ้าเป็นแล้วไม่มียารักษาให้ได้ เป็นแล้วต้องตายทุกคน แม่รักพ่อนะจ๊ะ ไม่อยากให้พ่อเป็นไรคร้าย แม่ไม่อยากให้ลูกกำพร้าพ่อ พ่อจ๋า...เลิกซะเถอะ

พ่อของสมใจ : เหลวไหลน่ะ คนอย่างพ่อไม่มีทางติดเอดส์ได้หรอก ... เฮ้อ ! คนง่วงจะตายอยู่แล้ว... หลับดีกว่า

บรรยาย : พ่อของสมใจนอนหลับโดยไม่สนใจฟังแม่ของสมใจอีก ทิ้งให้แม่ของสมใจนั่งร้องไห้ต่อไป

ฉากที่ 4 : ตอนเย็น ที่บ้านของสมใจ ระยะนี้สมใจแปลกใจมากที่พ่อไม่ออกจากบ้านเหมือนทุกวัน

สมใจ : วันนี้พ่อยู่บ้านหรือค่ะ

พ่อของสมใจ : จ๊ะลูก

แม่ของสมใจ : แม่รู้สึกว่าพ่อผอมไปนะ เป็นอะไรหรือเปล่า ไปให้หมอตรวจเช็คร่างกายเสียหน่อยดีมั้ยค่ะ แม่ก็จะตรวจด้วย เพราะไม่ได้ตรวจมานานแล้ว

พ่อของสมใจ : ก็ดีเหมือนกัน ไปพรุ่งนี้เลยเป็นไงล่ะ

แม่ของสมใจ : ดีค่ะ

บรรยาย : ในตอนเช้า ที่โรงพยาบาลจังหวัด พ่อและแม่ของสมใจได้ไปตรวจเช็คร่างกาย แพทย์นัดฟังผลการตรวจในสัปดาห์หน้า

ฉากที่ 5 : สัปาดาห์ต่อมา พ่อของสมใจเป็นคนไปรับผลการตรวจเช็คร่างกายที่โรงพยาบาล พ่อของสมใจแทบสิ้นสติ เมื่อทราบว่า ตนเองได้ติดเชื้อเอดส์เข้าไปแล้ว

พ่อของสมใจ : แม่....แม่ อยู่ไหน

แม่ของสมใจ : มีอะไรหรอกจ๊ะ ทำไมหน้าตาซีดเซียว พ่อเป็นอะไรเหรอ

พ่อของสมใจ : พ่อไปฟังผลการตรวจร่างกายมาน่ะ แม่ ฟังนะ พ่อติดเชื้อเอดส์

แม่ของสมใจ : ฮ้า....จริงหรือเนี่ย ไอ้ย ! แม่จะเป็นลม

พ่อของสมใจ : แม่ อย่าเพิ่งเป็นอะไรไปนะ เนี่ยเป็นเพราะพ่อรักสนุก ชอบดื่มสุราแถมเที่ยวผู้หญิงอีก ถ้าพ่อเชื่อแม่แล้วเลิกตั้งแต่ตอนนั้น พ่อคงจะไม่เป็นเช่นนี้เลย

แม่ของสมใจ : พ่อฟังแม่นะจ๊ะ ถึงแม้พ่อจะติดเชื้อเอดส์ พวกเราก็สามารอยู่ร่วมกันได้ พ่อยังมีแม่มีลูก พ่อต้องไม่ท้อแท้สิ้นหวังนะจ๊ะพ่อ

พ่อของสมใจ : พ่อเสียใจจริง ๆ พ่อไม่ดีเอง ฮือ...ฮือ

สมใจ : แม่จ๋า หนูไม่เห็นพ่อไปทำงานเลย

แม่ของสมใจ : นายจ้างต้องการให้พ่อออกจากงาน และเพื่อนที่ทำงานก็รังเกียจพ่อ ไม่มีใครคบหาด้วยเลย

สมใจ : ไถ...แม่จ๋า แล้วเราจะทำยังไงกันดี ทำไมครอบครัวของเราถึงโชคร้ายเหลือเกินสมใจกับน้องร้องไห้

(แม่ของสมใจก็ร้องไห้มากขึ้น ต่อไปนี้แม่ของสมใจจะต้องรับภาระมากขึ้น โชคยังดีอยู่บ้างที่แม่ของสมใจได้ทำหมัน หลังการคลอดน้องของสมใจแล้ว ไม่ยังงั้น สมใจอาจมีน้องที่ติดเชื้อไรคเอดส์ด้วยก็ได้)

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง สาเหตุของโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม เข็มมัจจุราช

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "เข็มมัจจุราช"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 5 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เข็มมัจจุราช"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เข็มมัจจุราช" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เข็มมัจจุราช" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 4

เข็มมัจจุราช

ฉากที่ 1 : ในห้องนอนของเด็กชายกิตติ คืนวันศุกร์ เวลา 21.00 น.

แม่ : ลูกกิตติจ๊ะ ยังไม่นอนอีกเหรอจ๊ะ

กิตติ : ยังเลยฮะ กำลังเตรียมหนังสืออยู่ฮะ พรุ่งนี้ผมจะไปทำรายงานวิชาวิทยาศาสตร์ที่บ้านของวีระศักดิ์นะฮะ

แม่ : อ้าว! เหรอจ๊ะ ถ้างั้นก็อย่านอนดึกนักนะจ๊ะ

กิตติ : ครับคุณแม่

ฉากที่ 2 : ตอนเช้าวันเสาร์ที่บ้านของวีระศักดิ์ มีเพื่อน ๆ มาช่วยทำรายงาน จนเสร็จเรียบร้อย

วีระศักดิ์ : เสร็จเร็วกว่าที่คิดเสียอีกนะ

กิตติ : ก็เพราะว่า เราทุกคนช่วยกันนะสิ...จริงมั้ย...

นิภา : เสร็จเรียบร้อยแล้ว ฉันก็จะกลับบ้านก่อนนะจ๊ะ เพราะว่าต้องไปช่วยคุณแม่ดูแลน้อง...พวกเธอจะกลับรึยังล่ะ

กิตติ : เรายังไม่อยากกลับเลย ไปดูหนังกันดีกว่า

วีระศักดิ์ : เป็นความคิดที่ดีมาก ถ้างั้นนิภาเธอกลับก่อนล่ะกัน

นิภา : อืม... ฉันกลับก่อนละ บ้าย บาย

ฉากที่ 3 : ตอนบ่ายวันเสาร์กิตติกับวีระศักดิ์ ได้พากันไปยังโรงภาพยนตร์ ทั้งสองคนได้พบกับวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งเข้ามาชักชวนให้กิตติและวีระศักดิ์เข้าร่วมกลุ่มด้วย ซึ่งในกลุ่มนั้นมีเพื่อรุ่นพี่ของกิตติและวีระศักดิ์อยู่ด้วย กิตติและวีระศักดิ์จึงยอมเข้าร่วมกลุ่มด้วยและเข้าไปดูหนังด้วยจนจบ

นันทศักดิ์ : เป็นยังไงบ้างน้องชาย อยู่กับพวกพี่สนุกมั้ย

กิตติ : สนุกครับ พวกพี่ ๆ มีอารมณ์สนุก ครึกครื้นกันจังครับ

นันทศักดิ์ : แค่นี้ยังไม่สะใจหรอก ยังมีอะไรสนุกและมีความสุขกว่านี้เยอะ

: เธอสองคนไปกับพี่นะ แล้วจะรู้ว่า....ความสุขมันยังไง...

วีระศักดิ์ : กิตติ เราไปกันนะ

กิตติ : เอ้อ...แต่มันเย็นแล้วนะแม่จะเป็นห่วง

นันทศักดิ์ : ไธ่ ! น้องไตแล้ว...ทาเป็นลูกแหง่ไปได้

วีระศักดิ์ : เหอะน่า

กิตติ : เอ้าไปก็ไป แต่ไปแป๊บเดียวนะ

ฉากที่ 4 : หลังจากดูหนังจบแล้วพี่นันทศักดิ์และเพื่อน ๆ พากิตติกับวีระศักดิ์ ไปบ้านเช่าหลังหนึ่งซึ่งอยู่ห่างจากบ้านอื่น ๆ มาก ภายในบ้านมีคนอยู่ 2 คน ซึ่งสองคนนั้น มีอาการทุรนทุราย มือสั่น

กิตติ : ทาไมมันน่ากลัวจังเลยละพี่นันทศักดิ์

นันทศักดิ์ : นี่แหละบรรยากาศดี...รู้มั้ย...

กิตติ : แล้วนี่สองคนนั้นเค้าเป็นอะไรเหรอครับ (ชี้ไปที่เพื่อนของนันทศักดิ์) ดูเหมือนเค้าไม่สบาย และกำลังจะฉีดยาให้ตัวเองนะครับ

นันทศักดิ์ : อาการแบบนี้ถ้าไม่ได้ฉีดยาก็จะแย่นะชิ

วีระศักดิ์ : ยา...ยา อะไรครับพี่

นันทศักดิ์ : ยาวิเศษนะชิน้องชาย (หัวเราะเสียงดัง) เอาล่ะ มาดูนี่ชิพี่มีอะไรให้ดู

บรรยาย : นันทศักดิ์เปิดวีดีโอเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดชนิดฉีดให้กิตติและวีระศักดิ์ดู ทาให้กิตติและวีระศักดิ์กลัวมากเพราะในวีดีโอ คนติดยาเสพติดมีอาการกระวนกระวาย ทุรนทุรายมาก และอาการเหล่านั้นจะหายทันทีที่ได้รับการฉีดยา พวกเขาเหล่านั้น ฉีดยาด้วยเข็มฉีดยาอันเดียวกัน กิตติ และวีระศักดิ์เกิดความกลัวจนตัวสั่นและรู้สึกถึงภัยที่จะเกิดขึ้นกับตนจึงวิ่งหนีไป กิตติวิ่งหนีออกไปได้ แต่วีระศักดิ์ถูกพี่นันทศักดิ์ จับฉีดยาในบ้านนั้น

นันทศักดิ์ : มานี่ น้องชาย

วีระศักดิ์ : อย่า...อย่า...อย่าทาผม

ฉากที่ 5 : ตอนเช้าของวันจันทร์เมื่อกิตติและวีระศักดิ์ เจอกันที่โรงเรียนก็ไม่ได้พูดถึงเรื่องนั้นอีก แต่กิตติสังเกตว่าวีระศักดิ์ เปลี่ยนไปจากเดิม

กิตติ : วีระศักดิ์ เราดูเธอเปลี่ยนไปมากนะ เธอยังคบกับพี่นันทศักดิ์อยู่เหรอ

วีระศักดิ์ : ฮื่อ...หลังจากวันนั้น เราก็ไปหาพี่นันทศักดิ์ทุกอาทิตย์...เรารู้สึกสบายจริง ๆ นะ แต่หมู่นี้ไม่รู้เป็นอะไร เหนื่อยมาก และน้ำหนักก็ลดลงด้วย

กิตติ : เราว่าเธอต้องไม่สบายแน่ ๆ เลย เธอไปหาหมอเถอะ

วีระศักดิ์ : เอาล่ะ...พรุ่งนี้เราจะขออนุญาตคาจารย์ไปโรงพยาบาล...เธอไปเป็นเพื่อนเราน่ะ

กิตติ : โอเค

ฉากที่ 6 : ตอนเย็นวันศุกร์หลังจากเลิกเรียนแล้วกิตติไปเยี่ยมวีระศักดิ์ที่บ้าน

กิตติ : เธอไม่ไปโรงเรียนหลายวันแล้วนะวีระศักดิ์

วีระศักดิ์ : กิตติ...ถ้าเรานี่ออกมาวันนั้น เราคงไม่เป็นอย่างนี้หรอก

กิตติ : ทำไมเหรอ...วีระศักดิ์

วีระศักดิ์ : เธอต้องสัญญานะว่าจะไม่บอกใคร...จะไม่เล่าให้ใครฟัง...เรากลัวทุกคนจะรังเกียจเราเพราะว่าเราเป็น...เป็นเอดส์...เราเป็นเอดส์...กิตติ...

กิตติ : ไม่จริง...ไม่จริง...มั้ง...นายแน่ใจเหรอ...คุณหมออาจจะสับผลการตรวจเลือดก็ได้

วีระศักดิ์ : ไม่หรอก...คุณหมอนัดเราตรวจตั้งสองครั้ง...เราเป็นเอดส์จริง ๆ

กิตติ : ไธ่...วีระศักดิ์...เพื่อนรัก...ไม่น่าเลย

วีระศักดิ์ : ถ้าเราไม่ลองเราก็จะไม่ติดเอดส์ เป็นเพราะตัวเราเองที่หลงผิด...ไม่มั่วเข็มกับพวกพี่นันทศักดิ์เค้า...เราผิดเอง

กิตติ : แต่เธอก็สามารถอยู่กับพ่อแม่ อยู่กับเพื่อน ๆ ได้ เพราะว่ามันไม่ได้ติดกันง่าย ๆ ถ้าไม่ร่วมเข็ม ร่วมเพศ หรือร่วมเลือดกัน เธอจะต้องรักษาสุขภาพให้แข็งแรง และมีกำลังใจเข้มแข็งนะวีระศักดิ์ เราจะเป็นกำลังใจให้เธอ...วีระศักดิ์...

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 5

หัวข้อเรื่อง อาการของโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม ภัย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจอาการของโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "ภัย"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 6 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ภัย"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "ภัย" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ภัย" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 5

ภัย

ฉากที่ 1 : สมพลเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เขากลับมาเยี่ยมบ้านช่วงปิดเทอมระหว่างเดือนเมษายนถึงมิถุนายน ครั้งนี้ สมพลคิดว่าจะอยู่นาน ๆ หน่อย เพราะรู้สึกว่าไม่ค่อยสบาย

แม่ : สมพลเอ๊ย...คราวนี้รีบกลับหรือเปล่าล่ะลูก

สมพล : ไม่หรอกฮะแม่...ผมว่าจะอยู่จนเปิดเทอมนะครับ

พ่อ : อีกกี่วันล่ะ

สมพล : ไธ่ ! พ่อ นานล่ะครั้งนี้...ราว ๆ 2 เดือนกว่าฮะพ่อ

พ่อ : (ทำหน้าสงสัย)

สมพล : พ่อ...ทำไมทำหน้ายังงั้นล่ะ ไม่ดีใจเหรอที่ผมจะอยู่นาน ๆ ทุกทีไม่เห็นอยากให้กลับเลย

แม่ : แม่กับพ่ออยากให้ลูกอยู่นาน ๆ แต่ว่า กลัวลูกเรียนไม่ทันเค้านะซิ

สมพล : เชื่อใจเถิดว่า ลูกของพ่อกับแม่คนนี้ไม่ทำให้ผิดหวังแน่นอน

ฉากที่ 2 : วันอาทิตย์ เวลา 14.00 น. วิชิตมาเยี่ยมสมพลที่บ้านของสมพลและนั่งในห้องนั่งเล่น

วิชิต : ทำอะไรเหรอ สมพล

สมพล : อ้อ ! วิชิต มาเข้ามานั่งก่อน

วิชิต : นายยังไม่ตอบเราเลยน่ะ...เห็นนั่งใจลอยจนไม่รู้ว่าใครไปใครมา

สมพล : เปล่าหรอก...นั่งคิดอะไรเรื่อยเปื่อยน่า

วิชิต : คิดถึงแฟนเหรอ

สมพล : เปล๊า...เรายังไม่คิดเรื่องนี้หรอกให้เรียนจบเสียก่อน

วิชิต : ขอให้จริงเถอะ...แต่ว่ามาคราวนี้...ทำไมนายดูผอมจังเรียนหนักมากเหรอ

สมพล : เรียนไม่หนักนักหรอกพอไหว...แต่พักนี้ไม่รู้เป็นอะไร...เป็นไข้บ่อย ๆ และท้องร่วงมาหลายวันแล้ว เลยรู้สึกเพลีย

วิชิต : ไปหาหมอหรือยังล่ะ

สมพล : ไปหาแล้ว คลีนิคแถวนี้นี่เอง...หมอให้ยามานะ...เดี๋ยวคงหาย

วิชิต : ถ้างั้นเราไม่รบกวนนายหรอก ขอให้หายเร็ว ๆ นะ

สมพล : ขอบใจเพื่อน

วิชิต : กลับละน่ะ

ฉากที่ 3 : วันศุกร์ เวลา 21.00 น. ในห้องนอนของสมพล ขณะที่สมพลส่องกระจกอยู่นั้น เค้าสังเกตเห็นว่าปากและลิ้นของเค้ามีสีขาวขึ้นมา...สมพลตกใจมากและมีอาการครุ่นคิด

สมพล : เอ ! เราเป็นอะไรไปนะ...พรุ่งนี้เราจะกลับไปเรียนต่อแล้ว

พ่อ : สมพลเอ๊ย...ลูกจะกลับไปเรียนไหวหรือลูก...รอให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงก่อนไม่ดีหรือ แล้วค่อยไป

แม่ : ใช่จ๊ะลูก...แม่ว่าลูกรักษาตัวให้หายก่อนดีกว่านะ ท่าทางลูกไม่ค่อยดีเลย เดี๋ยวเป็นอะไรไป ใครจะดูแลล่ะลูก

สมพล : ผมคงไม่เป็นอะไรหรอกครับพ่อ แม่ เดี๋ยวก็คงหาย...ผมไปที่ไน่นจะไปหาหมอที่ไน่นอีก... แม่กับพ่อไม่ต้องเป็นห่วงนะครับ

ฉากที่ 4 : วันจันทร์ เวลา 9.30 น. ณ โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ สมพลได้เข้าพบหมอและการตรวจเลือดผลปรากฏว่า...สมพลเป็นโรคเอดส์ระยะที่ 2 คือระยะสัมพันธ์กับเอดส์ทางโรงพยาบาลได้รับเพื่อรักษาที่โรงพยาบาลตั้งแต่วันนั้น....แต่สมพลหลบหนีไปอยู่กับเพื่อนที่หอพักแห่งหนึ่ง

เรืองเดช : สมพล เราถามจริง ๆ เถอะนะ...นายอย่าไกรธเราล่ะ นายเป็นอะไรไปถึงได้ดูทรุดโทรมอย่างนี้

สมพล : ฮื่อ...ฮือ...ถ้าเราไม่ไปเที่ยวพัทยาตอนนั้น...เราก็คงไม่เป็นเช่นนี้ ฮื่อ...ฮือ...

เรืองเดช : (ตกใจสุดขีด)...นาย...นาย...เป็น...

สมพล : ใช่...เอดส์...เราเป็นเอดส์...นายรังเกียจเราใช่มั้ย

เรืองเดช : เอ้อ...ปละ...เปล่า...

สมพล : เราไม่ทำให้นายเดือดร้อนหรอก...เราจะไป...(สมพลวิ่งออกไป)

เรืองเดช : สมพล...สมพล...สมพล...กลับมาก่อน...

บรรยาย : เพื่อน ๆ ของสมพล ที่ทราบข่าวนี้ รู้สึกเสียใจที่สมพลตกเป็นเหยื่อของโรคร้ายนี้หลังจากหนีออกจากหอพักของเรืองเดช สมพลกลับไปที่บ้านแล่าทุกอย่างให้พ่อกับแม่ฟัง ทุกคนเห็นใจสมพลมากและปฏิบัติต่อสมพลอย่างดีทำให้สมพลมีกำลังใจต่อสู้กับโรคร้าย แต่สมพลก็อยู่กับพวกเขาได้ไม่นาน ใช่...เขาเป็นโรคเอดส์ระยะที่ 3 คือ ระยะ เอดส์เต็มขั้นในเวลาต่อมา ร่างกายของสมพลไม่มีภูมิคุ้มกันโรค ทำให้สมพลเป็นโรคต่าง ๆ ได้ง่ายและในที่สุดก็เสียชีวิต

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 6

หัวข้อเรื่อง อาการของโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม นายต่อศักดิ์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจอาการของโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "นายต่อศักดิ์"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 5 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "นายต่อศักดิ์"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "นายต่อศักดิ์" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "นายต่อศักดิ์" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 6

นายต่อศักดิ์

ฉากที่ 1 : ต่อศักดิ์กับเพื่อน ๆ กำลังคุยกันใต้ต้นเฟื่องฟ้า หลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว

วิไล : ต่อศักดิ์ เธออยากมานั่งใกล้ฉัน...ฉันกลัวติดเอดส์จากเธอ...

ต่อศักดิ์ : ว้ายตายแล้ว...ยายวิไล...เธอพูดยังงี้กับฉันได้ยังไงฮ่ะ...ไม่ย้อม...ไม่ยอม

วิไล : ก็เธอเป็นกระเทยนี่

ต่อศักดิ์ : ฉันเป็นยังงี้...เธอจะไม่คบหาสมาคมด้วยใช่มั้ย...ฮึ...(โกรธวิ่งหนี)

เกรียงไกร : เธออย่าว่าต่อศักดิ์ ยังไงก็เพื่อนเรา

วิไล : ฉันว่า เป็นเพราะพ่อแม่เค้าอยากได้ลูกผู้หญิง เลยเลี้ยงแบบลูกผู้หญิง ต่อศักดิ์เลยเป็นแบบนี้

เกรียงไกร : เธอก็ช่างคิด...ช่างวิจารณ์...ปากยังงี้...เดี๋ยวจะเสียเพื่อนหรอก

วิไล : ฉันก็แหย่เล่นสนุก ๆ เท่านั้นแหละ

ฉากที่ 2 : วันอังคาร เวลา 16.30 น. ที่บ้านของต่อศักดิ์ วิไล เกรียงไกรและเพื่อน ๆ ไปเยี่ยมต่อศักดิ์ที่บ้าน เพราะต่อศักดิ์ไม่ได้ไปโรงเรียนหลายวันแล้ว

วิไล : ต่อศักดิ์เธอเป็นอะไร ไม่ไปโรงเรียนหลายวันแล้ว พวกเราเป็นห่วง เลยยกโขยงมาเยี่ยมเธอ...มีของมาฝากด้วย

ต่อศักดิ์ : ขอบใจพวกเธอมากนะ...ที่เป็นห่วงฉัน...

เกรียงไกร : คุณครูสมทรงฝากของเยี่ยมมาด้วย...เอ้า...รับไป

ต่อศักดิ์ : ฝากขอบพระคุณคุณครูสมทรงด้วยนะ

วิไล : เธอยังไม่ตอบฉันเลยนะ ว่าเป็นอะไรเมื่อไหร่จะหาย และไปเรียนซะที

ยุพิน : วิไล...เธอถามมากไปแล้ว

ต่อศักดิ์ : ไม่เป็นไรหรอกยุพิน...คือยังงี้นะ เราเป็นไข้หวัดนะจ๊ะ

เกรียงไกร : เป็นไข้หวัด เธอต้องพักผ่อนให้มาก ๆ นะจะได้หายเร็ว ๆ

ต่อศักดิ์ : เออ ! ยุพิน เราขอยืมสมุดจดวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่อยนะ ไม่รู้คุณครูสอนถึงไหนแล้ว จดเยอะมั้ย

ยุพิน : ได้เลยจ๊ะ...จดไม่เยอะหรอก

วิไล : นี่ต่อศักดิ์รู้มั้ย วันนี้คุณครูสอนเรื่องโรคเอดส์ด้วยล่ะ...น่ากลัว...น่ากลัว

เกรียงไกร : เออ ! ฉันว่าเรากลับกันดีกว่า เย็นมากแล้ว เดี๋ยวพ่อกับแม่จะรอ

ยุพิน : ต่อศักดิ์ เธอพักผ่อนให้มาก ๆ นะจ๊ะ พวกเรากลับล่ะ

ต่อศักดิ์ : จ๊ะ...ขอบใจมากนะ...

ฉากที่ 3 : ในห้องนอน...ต่อศักดิ์เกิดความสงสัยในอาการเจ็บป่วยของตนเอง ที่เป็นไข้หวัดไม่หายสักที แล้วเมื่อวานยังมีอาการท้องร่วงอีกทั้งวัน

ต่อศักดิ์ : เอ ! เราเป็นอะไรไปนะ หรือว่าเป็นโรคเอดส์อย่างที่วิไลเค้าว่าลอง เอาสมุดจด สปช. ของยุพินมาอ่านเรื่องโรคเอดส์ดีกว่า

ลักษณะอาการของผู้ติดเชื้อเอดส์ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะติดเชื้อ ระยะนี้จะไม่มีอาการ

ระยะที่ 2 ระยะมีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ ผู้ติดเชื้อจะมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ต่ำกว่า 3 เดือน คือ

- มีไข้ - มีฝ้าขาวหรือเชื้อราในปาก
- อุจจาระร่วง - เป็นไรคงูสวัด
- น้ำหนักลด

ระยะที่ 3 ระยะป่วยเป็นเอดส์เต็มขั้น จะมีอาการของโรคติดเชื้อต่าง ๆ และโรคมะเร็ง เช่น มะเร็งผิวหนัง มะเร็งหลอดเลือด ในที่สุดแล้วก็เสียชีวิตด้วยโรคแทรกซ้อนนั้น ๆ

ว้าย ! น่ากลัวจัง...เหวอ หรือว่าเราจะเป็นเอดส์จริง ๆ ถ้าเราเป็นไข้มา 1 สัปดาห์กว่า ๆ แล้ว แล้วก็ท้องร่วง และก็ผอมลงด้วย...ฮื่อ...ฮื่อ...ไม่จริง

ฉากที่ 4 : รุ่งเช้าต่อศักดิ์รบเร้าพ่อแม่ให้พาไปตรวจเลือดที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด และเข้าพบคุณหมอ คุณหมอได้ไขข้อข้องใจของต่อศักดิ์จนกระจ่างแจ้ง

คุณหมอ : หนูไม่ได้เป็นโรคเอดส์หรอกจ๊ะ ร่างกายของหนูไม่ได้พักผ่อน จึงทำให้เป็นไข้หวัดและรับประทานอาหารที่มีรสจัดจึงทำให้เกิดท้องร่วงตามมาอีก

ต่อศักดิ์ : เพื่อนหนูเค้าว่ากระเทยเป็นเอดส์ทุกคน

คุณหมอ : ไม่จริงหรอกจ๊ะ...หนูยังเป็นเด็กอยู่แค่ ป.5 เอ้า...ลองตอบมาซิว่า... หนูมีแฟนหรือยัง หรือว่าหนูติดยาเสพติด

ต่อศักดิ์ : ไม่มีครับ.และก็ไม่เคยเสพยาเสพติดเลยฮ่ะ

คุณหมอ : นั่นนะซิ...แล้วจะเป็นโรคเอดส์ได้อย่างไรกัน...เอ้าถ้าไม่เชื่อ หมอจะอ่านผลการตรวจเลือดให้ฟัง...เออ ! ผลการตรวจเลือดแสดงว่าต่อศักดิ์ไม่ได้ติดเชื้อเอดส์

ต่อศักดิ์ : ไชโย ! จริงนะฮะหมอ หนูดีใจจังเลย...
ขอบคุณมากฮะคุณหมอ...สวัสดีครับ...

คุณหมอ : สวัสดีครับ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง การติดต่อของไรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม ไธ่ ! บุญทอง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการติดต่อขอของไรคเอดส์

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "ไธ่ ! บุญทอง"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 5 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับไรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ไธ่ ! บุญทอง"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "ไธ่ ! บุญทอง" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ไธ่ ! บุญทอง" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 7

ไธ่ ! บุญทอง

ฉากที่ 1 : เช้าของวันเปิดเทอมใหม่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง

สมพร : นี่พวกเธอ ฉันได้ยินว่ามีนักเรียนเข้าใหม่คนหนึ่งเป็นโรคเอดส์

สุรีย์ : เธอละก้อ ชอบพูดเรื่อยเปื่อย

ละออ : ใช่...ถ้าติดเอดส์ คุณครูไม่ให้เข้าเรียนหรอก เพราะเดี๋ยวพวกเราจะพลอยติดไปด้วย

สุรีย์ : แล้วเธอรู้หรือเปล่าว่า เด็กคนนั้นอยู่ชั้นไหน

สมพร : ชั้น ป.5 เหมือนพวกเรานี่ล่ะ

ละออ : ว้าย ! ตายแล้ว...ฉันชักกลัวซะแล้วสิ
กริ๊ง...กริ๊ง...กริ๊ง... สัญญาณเข้าแถวเคารพธงชาติ

ฉากที่ 2 : หลังเข้าแถวทุกคนเข้าชั้นเรียน เวลา 8.30 น. ในชั่วโมงแรกของห้อง ป.5/1 คุณครูเข้ามาแนะนำเพื่อนใหม่

คุณครู : นักเรียนจ๊ะ...วันนี้ครูมีเพื่อนใหม่มาจ๊ะ...แนะนำตัวเองซิจ๊ะ

บุญทอง : ผมชื่อ...ด.ช.บุญทอง ชื่นสุข ครับ

คุณครู : สมพร...บุญทองนั่งโต๊ะข้างเธอนะจ๊ะ ดูแลเพื่อนใหม่ด้วยนะจ๊ะ

สมพร : ครับคุณครู...ไม่ต้องกลัวนะ...พวกเรายินดีต้อนรับเพื่อนใหม่ดูเธอไม่ค่อยสดชื่นเลย...กลัวเหงาเหรอ

บุญทอง : ไม่ได้กลัวเหงาหรอก...เราเพิ่งหายจากไข้หวัดนะ

สุรีย์ : มิน่าล่ะ...เธอดูซีดเซียว...เหมือนเด็กขี้โรคเลย

บรรยาย : หลายวันต่อมาบุญทองมีท่าที่สดใส...ร่าเริงขึ้นมาก เพราะทุกคนให้ความเป็นกันเองและความอบอุ่นกับบุญทองมาก

ฉากที่ 3 : วันพุธ เวลา 13.00 น. ในชั่วโมงสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วันนี้บุญทองไม่มาเรียน เพราะไม่สบาย

สุรีย์ : คุณครูขา

คุณครู : มีอะไรหรือจ๊ะ

สุรีย์ : คือว่า...หนูทราบมาว่า บุญทองเค้าเป็นโรคเอดส์...พวกเรากลัวกันค่ะ

ละออ : คุณแม่ คุณพ่อของหนู เค้าจะมาขอย้ายหนีไปเรียนที่อื่นค่ะ

คุณครู : เอาล่ะ...เอาล่ะ...พวกเราเข้าใจผิดกันใหญ่แล้วละจ๊ะ...เอายังงี้ล่ะกัน พอดีวันนี้ครูมีโปสเตอร์และเอกสารที่เกี่ยวกับโรคเอดส์มาด้วย เอามาทำทำความเข้าใจกันดีมั้ยจ๊ะ

นักเรียน : ดีครับ, ดีค่ะ

คุณครู : นักเรียนอย่างวิตกกังวลไปเลย โรคเอดส์ไม่ได้ติดต่อกันได้ง่าย ๆ อย่างที่นักเรียนคิดหรอกจ๊ะ โรคเอดส์ติดต่อได้ 3 ทาง คือ การร่วมเลือด ร่วมเพศ และทางมารดาสู่ทารก

ทางที่หนึ่ง...คือ การร่วมเลือด...ก็คือ การที่เลือดของผู้มีเชื้อไวรัสเอดส์เข้าสู่ร่างกายของอีกคนหนึ่ง เช่น การรับเลือด ในกรณีที่เจ็บป่วยแล้วต้องให้เลือด แล้วเลือดนั้นไม่ได้ผ่านการตรวจและเลือดนั้นมีเชื้อเอดส์ แต่ปัจจุบัน ทุกโรงพยาบาลจะมีการตรวจเลือดที่รับบริจาคทุกขวด ส่วนการใช้เข็มฉีดยาหรือกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ก็จะทำให้ติดเชื้อได้ แต่การฉีดยาของหมอจะไม่ใช้เข็มซ้ำคือฉีดแล้วทิ้งทุกครั้ง ฉะนั้นนักเรียนไม่ต้องกลัวที่จะติดเชื้อเอดส์โดยวิธีนี้ นอกจากนี้เราจะติดเชื้อได้ต่อเมื่อเราไปสัมผัสกับเลือดของผู้ติดเชื้อเอดส์ ในขณะที่เรามีบาดแผลและการใช้ของประเภทมีคมร่วมกับผู้ติดเชื้อ เช่น ใบมีดโกน แปรงสีฟัน ที่ตัดเล็บ มีดเหลาดินสอ เป็นต้น เพราะของเหล่านี้อาจปนเปื้อนเลือดของผู้ติดเชื้อเอดส์เราก็จะติดเชื้อเอดส์ได้ ทางที่สอง คือ ทางการร่วมเพศ หมายถึง การร่วมเพศกับผู้ที่มีเชื้อเอดส์ เราก็จะติดเชื้อเอดส์ได้ ทางสุดท้าย คือ ทางการร่วมครรภ์หรือทางมารดาสู่ทารกหญิงที่มีเชื้อไวรัสเอดส์ควรงดเว้นจากการตั้งครรภ์โดยเด็ดขาด...ที่นี้นักเรียนสบายใจรึยังละว่า การติดเชื้อเอดส์ ไม่ได้ติดกันง่าย ๆ เลย

ฉากที่ 3 : วันพุธ เวลา 13.00 น. ในชั่วโมงสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วันนี้บุญทองไม่มาเรียน เพราะไม่สบาย

สุรีย์ : คุณครูขา

คุณครู : มีอะไรหรือจ๊ะ

สุรีย์ : คือว่า...หนูทราบมาว่า บุญทองเค้าเป็นโรคเอดส์...พวกเรากลัวกันค่ะ

ละออ : คุณแม่ คุณพ่อของหนู เค้าจะมาขอย้ายหนูไปเรียนที่อื่นค่ะ

คุณครู : เอาล่ะ...เอาล่ะ...พวกเราเข้าใจผิดกันใหญ่แล้วละจ๊ะ...เอายังงี้ล่ะกัน พอดีวันนี้ครูมีโปสเตอร์และเอกสารที่เกี่ยวกับโรคเอดส์มาด้วย เอามาทำทำความเข้าใจกันดีมั้ยจ๊ะ

นักเรียน : ดีครับ, ดีค่ะ

คุณครู : นักเรียนอย่างวิตกกังวลไปเลย โรคเอดส์ไม่ได้ติดต่อกันได้ง่าย ๆ อย่างที่นักเรียนคิดหรอกจ๊ะ โรคเอดส์ติดต่อได้ 3 ทาง คือ การร่วมเลือด ร่วมเพศ และทางมารดาสู่ทารก

ทางที่หนึ่ง...คือ การร่วมเลือด...ก็คือ การที่เลือดของผู้มีเชื้อไวรัสเอดส์เข้าสู่ร่างกายของอีกคนหนึ่ง เช่น การรับเลือด ในกรณีที่เจ็บป่วยแล้วต้องให้เลือด แล้วเลือดนั้นไม่ได้ผ่านการตรวจและเลือดนั้นมีเชื้อเอดส์ แต่ปัจจุบัน ทุกโรงพยาบาลจะมีการตรวจเลือดที่รับบริจาคทุกขวด ส่วนการใช้เข็มฉีดยาหรือกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ก็จะทำให้ติดเชื้อได้ แต่การฉีดยาของหมอจะไม่ใช้เข็มซ้ำคือฉีดแล้วทิ้งทุกครั้ง ฉะนั้นนักเรียนไม่ต้องกลัวที่จะติดเชื้อเอดส์โดยวิธีนี้ นอกจากนี้เราจะติดเชื้อได้ต่อเมื่อเราไปสัมผัสกับเลือดของผู้ติดเชื้อเอดส์ ในขณะที่เรามีบาดแผลและการใช้ของประเภทมีคมร่วมกับผู้ติดเชื้อ เช่น ใบมีดโกน แปรงสีฟัน ที่ตัดเล็บ มีดเหลาดินสอ เป็นต้น เพราะของเหล่านี้อาจปนเปื้อนเลือดของผู้ติดเชื้อเอดส์เราก็จะติดเชื้อเอดส์ได้ ทางที่สอง คือ ทางการร่วมเพศ หมายถึง การร่วมเพศกับผู้ที่มีเชื้อเอดส์ เราก็จะติดเชื้อเอดส์ได้ ทางสุดท้าย คือ ทางการร่วมครรภ์หรือทางมารดาสู่ทารกหญิงที่มีเชื้อไวรัสเอดส์ควรงดเว้นจากการตั้งครรภ์โดยเด็ดขาด...ที่นี้นักเรียนสบายใจรึยังละว่า การติดเชื้อเอดส์ ไม่ได้ติดกันง่าย ๆ เลย

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง การติดต่อของโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม หวาดผวา

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวิธีการติดต่อและไม่ติดต่อของโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "หวาดผวา"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. **ขั้นเตรียมการ**

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 3 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับต่อโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "หวาดผวา"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "หวาดผวา" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. **ขั้นดำเนินกิจกรรม**

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "หวาดผวา" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 8

หวาดผวา

ฉากที่ 1 : ตอนสายวันจันทร์ที่สำนักงานแห่งหนึ่ง

กนกอร : ฉันยอมรับไม่ได้เลยละ จีรภา

จีรภา : รับอะไรไม่ได้อีกล่ะเธอ

กนกอร : ก็...นายณรงค์นะเค้าติดเอดส์ไม่ใช่เหรอ ใครใครก็รู้กันทั่วสำนักงาน แต่ทำไมหัวหน้าไม่ไล่เค้าออกล่ะ ไม่กลัวพวกเราติดหรือยังไง เดี๋ยวพนักงานก็ออกกันหมด

จีรภา : เธอนี่กลัวไม่เข้าเรื่องเลยนะ เราไม่ติดเชื้อเอดส์ง่าย ๆ หรอก ถ้าเราไม่ทำตัวเสี่ยง

กนกอร : เธอพูดยังกับรู้จักโรคเอดส์ ยังงั้นชิ

จีรภา : ไม่หรอก กนกอร

กนกอร : ไม่รู้ล่ะ ฉันกลัวและขยะแขยงคนเป็นโรคเอดส์จริง ๆ นะ ตี๋ ! ขนลุกเลย...ดูชิ

จีรภา : เธอนี้เป็นเอามากเลยนะ เอายังงี้ เราไปหาหนังสือเกี่ยวกับโรคเอดส์มาอ่านกันดีกว่า เราจะได้รู้จักโรคเอดส์เสียที

กนกอร : ดี...ดีมากเลย...เลิกงานแล้วไปกันเลยนะ

จีรภา : ได้เลย

ฉากที่ 2 : เช้าวันอังคาร กนกอรมาทำงานสายและมีอาการง่วงนอน

กนกอร : (หาวนอน)...ยังง่วงอยู่เลย

จีรภา : เมื่อคืนนอนดึกเหรอ

กนกอร : อือ...อ่านโรคเอดส์ดึกไปหน่อยนะ

จีรภา : อ่านแล้วเป็นยังไง หายกลัวบ้างรึเปล่า

กนกอร : มันก็ยังหวาด ๆ อยู่เหมือนกัน แต่ก็สบายขึ้นเยอะเลย

จีรภา : ฉันไม่ได้อ่านเลย

กนกอร : อ้าว ! ทำไมล่ะ

จีรภา : ดูละครทีวี ไหนเล่าให้ฟังหน่อยซิว่า เรามีโอกาสติดเชื้อจากนายฌรงค์ รึเปล่า

กนกอร : ถามไม่เข้าท่าเลยเธอเนี่ย...เออ ! เค้าว่า เชื้อเอดส์ไม่แพร่ผ่านทางอาหาร น้ำ อากาศ ยุง แมลง หรือสัตว์นำโรคอื่นใดและไม่แพร่ผ่านทางการสัมผัสภายนอกตามปกติในชีวิตประจำวัน
ดังนั้น การอยู่อาศัยในบ้านเดียวกัน ใช้ห้องน้ำห้องส้วม สระว่ายน้ำ โทรศัพท์ เสื้อผ้า สิ่งของเครื่องใช้ หรือแม้แต่ การรับประทานอาหารร่วมกัน การกอดจูบ การนอนบนที่นอนเดียวกันถ้าไม่ทำอะไรกัน...ก็ไม่ติดเอดส์...จ๊ะ

จีรภา : แล้วเธอเลิกรังเกียจนายฌรงค์นั่นหรือยังล่ะ

กนกอร : ฮือ...ก็พอจะทำใจได้มั่งแล้วล่ะ เออ ! หนังสือเล่มนี้ดีมากเลย เธอต้องกลับไปอ่านนะจะได้ไล่งอกเหมือนฉันไง

จีรภา : ไธ่ ! ฉันไม่ได้หวาดผวาอย่างเธอนี่จ๊ะ

กนกอร : ทำเป็นพูดดี ที่แท้ก็กลัวเหมือนกันล่ะนะ

จีรภา : พูดมาก ทำงานกันดีกว่า

ฉากที่ 3 : ก่อนเลิกงานของวันอังคารทั้งสองคนทำงานได้สักพักใหญ่ ๆ

ฌรงค์ : สวัสดีครับ คุณกนกอร คุณจีรภา

จีรภา : มีอะไรเหรอจ๊ะ

ฌรงค์ : หัวหน้าให้ผมมาเอารายงานน่ะครับ

กนกอร : อยู่ที่จีรภาจ๊ะ

จีรภา : เออ ! ฌรงค์ เธอเป็นยังไงบ้าง

ฌรงค์ : ผมก็สบายดีฮะ หายจากไข้แล้วละครับ คุณกนกอร คุณจีรภา ไม่รังเกียจผมแล้วเหรอครับ

กนกอร : เราไม่รังเกียจเธอหรอกจ๊ะ...ขอให้เธอหายเร็ว ๆ นะจ๊ะ

ฌรงค์ : ครับ ขอบคุณมากครับ ผมดีใจจังที่คุณทั้งสองไม่รังเกียจผม

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม ทำอย่างไรจะไกลเอดส์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "ทำอย่างไรจะไกลเอดส์"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. **ขั้นเตรียมการ**

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 3 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ทำอย่างไรจะไกลเอดส์"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "ทำอย่างไรจะไกลเอดส์" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ทำอย่างไรจะไกลเอดส์" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 9

ทำอย่างไรจะไกลเอดส์

ฉากที่ 1 : วันศุกร์ เวลา 17.00 น. สมยศกับวีนัส สองสามีภรรยากำลังนั่งดูทีวีในห้องนั่งเล่น

สมยศ : ดูรายการอะไรอยู่เหรอจ๊ะ ที่รัก

วีนัส : รายการ "ล้างโรคเอดส์"

สมยศ : ชื่อรายการน่าสนใจนะ

วีนัส : ถ้าสนใจ ก็มานั่งตรงนี้

สมยศ : นั่นใคร...

วีนัส : คุณนี่เชยจัง ก็คุณหมอผู้เชี่ยวชาญโรคเอดส์ยังไงละค่ะ

สมยศ : แล้วคุณหมอพูดถึงไหนแล้วล่ะ

วีนัส : การป้องกันโรคเอดส์จ๊ะ...ถ้าไม่อยากให้ครอบครัวติดเอดส์ ก็จงตั้งใจฟังให้ดีดี

สมยศ : ครับผม...ดุแฮะ

วีนัส : จุ๊...จุ๊...เงียบ ดิฉันจะฟังคุณหมอพูด

คุณหมอ : วิธีป้องกันการติดเชื้อเอดส์สำหรับประชาชน ซึ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอแนะไว้ 10 ประการ คือ

1. ป้องกันไม่ให้เลือด น้ำอสุจิ น้ำปัสสาวะ อุจาระของผู้ติดเชื้อเอดส์เข้าสู่ร่างกาย
2. ซื่อสัตย์ต่อสามีภรรยาของตน
3. ใช้ถุงยางอนามัย
4. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมทางเพศผิดปกติ เพราะอาจทำให้เกิดบาดแผล เชื้ออาจจะผ่านเข้าไปได้
5. หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์มีคมร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์ เช่น กรรไกรตัดเล็บ แปรงสีฟัน มีดโกน และของมีคมอื่น ๆ
6. อย่าทดลองยาเสพติด

7. หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์ที่ทำให้เกิดรอยเจาะของผิวหนังร่วมกัน เช่น เข็มฉีดยา เข็มเจาะหู เข็มสักผิวหนัง และการฝังเข็ม เป็นต้น
8. หญิงที่มีเชื้อเอดส์ ควรหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์เพราะอาจเป็นอันตรายทั้งแม่และเด็กในครรภ์
9. งดเว้นการฉีดยาโดยไม่จำเป็น ถ้าเจ็บป่วยควรรักษาในโรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนที่ถูกกฎหมาย
10. ได้รับเลือดหรืออวัยวะจากสถานที่ที่มั่นใจว่า ผ่านการตรวจเชื้อไวรัสแล้วเท่านั้น

สมยศ : ถ้าเราปฏิเสธตามที่คุณหมอแนะนำเราก็จะไม่ติดเอดส์ใช่มั้ยจ๊ะ

วีนัส : ใช่ค่ะ...แต่ดิฉันไม่ไว้ใจคุณซะแล้ว...หมู่นี้กลับบ้านดึกทุกวัน

สมยศ : ไธ่...ที่รักจ๋า...มันเป็นส่วนหนึ่งของงาน...ต้องมีกลับดึกบ้างเป็นธรรมดา

วีนัส : ก็ไม่เชื่อใจนี่ล่ะ...หวังว่า...คุณคงไม่เที่ยวผู้หญิงนะคะ...

สมยศ : ไม่จ๊ะ...ก็ผมมีคุณอยู่ทั้งคน จะเที่ยวทำไม เชื่อใจผมเถอะนะ ผมมรักคุณและลูก ผมรับรองว่าจะไม่มีวันทำให้ครอบครัวของเราเป็นครอบเครัวเอดส์แน่นอนจ๊ะ

วีนัส : จริง ๆ นะคะ ถ้าผู้ชายทุกคนมีความคิดเหมือนคุณ สักวันหนึ่ง...โรคเอดส์จะกลายเป็นโรคที่ไม่น่ากลัว และในที่สุดก็หายไปจากโลกนี้นะคะ ...ดิฉันภูมิใจในตัวคุณจริง ๆ คะ...

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 10

หัวข้อเรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม ป้องกันภัย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "ป้องกันภัย"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 3 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ป้องกันภัย"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "ป้องกันภัย" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ป้องกันภัย" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 10

ป้องกันภัย

ฉากที่ 1 : ครอบครัวของสมศักดิ์กำลังนั่งดูทีวี ตอน 21.00 ของวันศุกร์ ในช่วงโฆษณามีสปอร์ตโฆษณาโรคเอดส์ด้วยสมศักดิ์เกิดความสนใจ จึงถามพ่อกับแม่ว่า

สมศักดิ์ : คุณพ่อ คุณแม่ฮะ โรคเอดส์น่ากลัวมากเลยฮะ ผมกลัวติดเอดส์จัง

พ่อ : ไถ ! ลูก โรคเอดส์ไม่ได้ติดกันง่าย ๆ หรอก

แม่ : โรคเอดส์ร้ายแรงมาก แต่เราสามารถป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อได้นี่จ๊ะลูก

สมศักดิ์ : ทำยังไงล่ะฮะแม่

พ่อ : โรคเอดส์ติดต่อได้เพียง 3 ทาง คือ การร่วมเลือด การร่วมเพศ และการร่วมเข็มกับผู้ที่มีเชื้อเอดส์ ถ้าเราหลีกเลี่ยงทั้ง 3 ทางนี้ได้เราก็ไม่ติดเอดส์ เข้าใจรึยังลูกพ่อ

สมศักดิ์ : ฮะ...แต่ยังงง ๆ อยู่เลย

แม่ : พูดให้เข้าใจง่าย ๆ หน่อยซิพ่อ ลูกของเรายังเด็กอยู่เลย เราต้องอธิบายให้ละเอียด ลูกเราจะได้เข้าใจและประพฤติตนได้ถูกต้อง

พ่อ : ถ้ายังงั้น...แม่ช่วยอธิบายให้ลูกฟังก็แล้วกัน

แม่ : คือยังงี้นะลูก...การร่วมเลือดนั้นถ้าไม่สบายมากจนถึงขั้นให้เลือด เลือดนั้นจะต้องได้รับการตรวจเชื้อไวรัสบัจจุบันทุกโรงพยาบาลจะมีการตรวจหาเชื้อไวรัสทุกกระปุกเลยละจ๊ะ เพื่อความปลอดภัยของคนไข้ ฉะนั้นการติดเอดส์จากวิธีนี้จึงค่อนข้างเป็นไปได้ยาก

พ่อ : นอกจากว่า ลูกมีเพื่อนเป็นโรคเอดส์ แล้วลูกไปใช้ของมีคมหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่อาจปนเปื้อนเลือดของผู้ติดเชื้อเอดส์ เช่น มีดโกน มีดเหลาดินสอ แปรงสีฟัน กรรไกรตัดเล็บ เข็มเย็บผ้า เป็นต้น ถ้าลูกใช้ร่วมกับเขาก็อาจมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้

แม่ : แล้วถ้าโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว ชอบพอผู้หญิงคนไหน ลูกควรให้เกียรติเขา ไม่ทำให้ผู้หญิงเสื่อมเสีย อย่าชิงสุกก่อนห่ามจงอดเปรี้ยวไว้กินหวาน และรักเดียวใจเดียว ซื่อสัตย์ต่อกันนะจ๊ะ

สมศักดิ์ : ฮะ...แต่ ชิงสุกก่อนห่าม...อดเปรี้ยวไว้กินหวาน...หมายความว่ายังไงเหรอฮะ

แม่ : ก็หมายความว่าไม่ล่วงเกินเค้า ก่อนเวลาอันสมควร หรือจนกว่าจะแต่งงานกันถูกต้องตามประเพณีไงละจ๊ะ

สมศักดิ์ : อ๋อ ! แน่นอนครับ ผมจะรักและให้เกียรติเขาคนเดียว

พ่อ : พ่อว่า วัฒนธรรมประเพณีของไทยเรานี่ดีนะ สมัยก่อนผู้หญิงรักนวลสงวนตัว ส่วนผู้ชายก็รักษาประเพณี โดยการสู่ขอและแต่งงานกันตามประเพณีผิดกับเดี๋ยวนี้ หนุ่มสาวไทยเราชักจะรับวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาทำให้มีโอกาสติดเชื้อได้เหมือนกัน ถ้าหากเจอผู้ชายที่รักสนุก แล้วหากไม่ได้ป้องกันเกิดตั้งท้องขึ้นมา เด็กในท้องก็อาจติดเชื้อเอดส์ได้เช่นกัน

สมศักดิ์ : เด็กในท้องติดเชื้อเอดส์ จะทำยังไงละฮะ

แม่ : ก็ต้องเลี้ยงกันไป รักษากันไป จนถึงวาระสุดท้าย นะแหละจ๊ะ

สมศักดิ์ : แล้วเด็กอย่างผมจะช่วยได้ยังไงฮะ

พ่อ : เด็กอย่างลูก เมื่อคบเพื่อนก็ให้จำไว้ว่า "คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล" เพราะเพื่อนมีหลายประเภท อาจพาเราไปสู่ที่ดี หรือเลวได้

แม่ : เป็นต้นว่า พาไปเที่ยวกินเหล้า เมายา พาไปเที่ยวผู้หญิงเพื่อแสดงความเป็นผู้ชายและเสพยาเสพติด สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นหนทางไปสู่โรคเอดส์ทั้งนั้น

พ่อ : ฉะนั้น เราทุกคนจึงถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องช่วยกันป้องกัน และควบคุมโรคเอดส์จนกว่าจะมียารักษาโรคเอดส์ หรือจนกว่า โรคเอดส์จะตายไปจากโลก

แม่ : เข้าใจรึยังจ๊ะลูก

สมศักดิ์ : เข้าใจแล้วฮะ...และผมนี่แหละจะเป็นคนหนึ่งที่จะช่วยป้องกันโรคเอดส์ด้วยครับ

พ่อ : ดีมากลูก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 11

หัวข้อเรื่อง การรักษาโรคเอดส์

ชื่อกิจกรรม คุณหมอช่วยด้วย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวิธีการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. เอกสารสำเนาเรื่อง "คุณหมอช่วยด้วย"
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

1.2 เตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนอาสาสมัครจำนวน 4 คน เตรียมตัวที่จะแสดงบทบาทเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "คุณหมอช่วยด้วย"

1.4 แจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "คุณหมอช่วยด้วย" แก่นักเรียนที่ร่วมแสดงและนักเรียนทุกคนอ่าน

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "คุณหมอช่วยด้วย" ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักเรียนที่ไม่แสดงให้ตั้งใจดู

ขั้นที่ 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงของนักเรียน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

ครั้งที่ 11

คุณหมอช่วยด้วย

ฉากที่ 1 : หลังรับประทานอาหารเช้า วันศุกร์ที่บ้านของนิตยา

นิตยา : คุณพ่อ คุณแม่คะ ที่ทำงานของคุณพ่อ คุณแม่มีผู้ติดเชื้อเอดส์มั้ยคะ

แม่ : ทีทำงานแม่ไม่มีจ๊ะ

นิตยา : ของคุณพ่อละคะ

พ่อ : ที่ทำงานของพ่อมี 2 - 3 คน ทำไมถามถึงเรื่องนี้ขึ้นมาล่ะลูก เพื่อนของลูกมีคนติดเอดส์หรือจ๊ะ

นิตยา : มีค่ะ แต่อยู่คนละคณะกับนิตยาน่ะค่ะ

แม่ : ลูกนิตยาของแม่จะต้องระวังตัวเองให้มากนะลูก ถ้าติดเชื้อเอดส์ขึ้นมาละก้อไม่มีทางรักษาให้หายได้นะลูก ถึงแม้จะมีเงินมากมายแค่ไหนก็ตาม

นิตยา : ค่ะ...นิตยาจะระวังคะคุณแม่ แต่ทำไมถึงไม่มีทางรักษาให้หายค่ะ คุณแม่

แม่ : ถ้าเพราะเชื้อเอดส์เข้ารู้ร่างกายแล้วไปรวมกับเม็ดเลือดขาว ซึ่งทำหน้าที่ป้องกันเชื้อโรค หรือเรียกว่าภูมิคุ้มกันโรคของร่างกาย การรักษาจะต้องฆ่าหรือทำลายเชื้อเอดส์ แต่เมื่อเชื้อเอดส์รวมตัวกับเม็ดเลือดขาวแล้ว จึงยากที่จะทำลายได้ เพราะเท่ากับทำลายเม็ดเลือดขาวของร่างกายไปด้วย

ฉากที่ 2 : ตอนเที่ยงของวันศุกร์ นิตยาชวนอิงอรไปเยี่ยมผู้ป่วยโรคเอดส์ที่โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง

อิงอร : ยายนิตยา ทำไมเธอถึงชวนเรามาเยี่ยมผู้ป่วยโรคเอดส์นะฮึ ไม่กลัวติดเอดส์รึไง

นิตยา : ก็ฉันอยากรู้อยากเห็นนะชิ ว่าผู้ป่วยเขามีอาการอะไรบ้าง

อิงอร : ดูแล้วได้อะไรขึ้นมา นอกจากความเศร้าใจเปล่า ๆ

นิตยา : เถอะน่า-เงียบ เงียบได้มั้ย

บรรยาย : เมื่อทั้งสองมาถึงตึกผู้ป่วยโรคเอดส์ ก็ได้เห็นภาพที่น่าสงสารเป็นอย่างยิ่ง ญาติผู้ป่วยคนหนึ่งร้องไห้และอ้อนวอนคุณหมอให้รักษาลูกของตนให้หายจาก

โรคร้าย คุณหมอได้อธิบายวิธีการรักษาให้ญาติผู้ป่วยทราบและเข้าใจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติต่อคนไข้ด้วย ซึ่งภาพเหล่านี้ทำให้นิตยาและอิงอรถึงกับน้ำตาไหลเพราะความเห็นใจ

ฉากที่ 3 : ตอนเย็นของวันศุกร์ นิตยาเข้าไปพูดคุยกับคุณพ่อคุณแม่ในห้องนั่งเล่น

นิตยา : คุณพ่อ คุณแม่ขา โรคเอดส์นี้ช่างน่ากลัว ๆ นะคะ

แม่ : ทำไมลูกพูดถึงเรื่องนี้ขึ้นมาอีกละลูก

นิตยา : นิตยาไปดูผู้ป่วยที่โรงพยาบาลมาค่ะ นิตยาสงสารทั้งผู้ป่วยและก็ญาติพี่น้องของเค้าค่ะ

พ่อ : ถึงแม้โรคเอดส์จะน่ากลัว แต่เราก็สามารถป้องกันได้นี่ลูก

นิตยา : โรคเอดส์ยังไม่ยารักษาโดยตรง การรักษาเป็นเพียงรักษาตามอาการของโรคแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นเท่านั้น

พ่อ : ใช่จ๊ะลูก เพื่อนของพ่อที่เป็นหมอ ยังเล่าให้ฟังว่า นอกจากรักษาตามอาการของโรคแทรกซ้อนแล้ว ยาที่ใช้ฆ่าทำลายไวรัสเอดส์ยังไม่มี มีแต่เพียงยาที่ไปหยุดยั้งการแบ่งตัวของไวรัสเอดส์เท่านั้น การรักษาอีกอย่างหนึ่งก็คือการกระตุ้นภูมิต้านทานที่เสียไปให้ดีขึ้น เพราะคนที่เป็นโรคเอดส์ภูมิต้านทานจะน้อยมาก

แม่ : แม่ทราบมาว่า การรักษาอีกอย่างหนึ่ง คือ การรักษาทางด้านจิตใจของผู้ป่วย เช่น การให้กำลังใจ ซึ่งเราหรือญาติผู้ป่วยสามารถทำได้ แต่ถ้ามีอาการทางจิตใจซึ่งอาจจะเป็นผลจากแรงกดดันหลาย ๆ ด้าน ถึงจะเป็นหน้าที่ของจิตแพทย์หรือนักสังคมสังเคราะห์

นิตยา : การรักษาผู้ติดเชื้อเอดส์ ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลมากมั้ยคะคุณพ่อ

พ่อ : มากมายเลยจ๊ะลูก

นิตยา : เอ แล้วข่าวที่ว่าวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ได้ล่ะค่ะ

พ่อ : ตอนนี้อยู่ในช่วงทดลองใช้อยู่จ๊ะ

แม่ : แม่ว่านี่ก็ดึกมากแล้ว...ลูกควรจะเข้านอนได้แล้วนะจ๊ะ พรุ่งนี้ต้องไปเรียนแต่เช้าไม่ใช่หรือจ๊ะ

นิตยา : ใช่ค่ะ...ถ้างั้นลูกเข้านอนก่อนนะคะ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 12

หัวข้อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนที่ต่อโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง

สื่อการสอน

1. สมุด ปากกา

วิธีดำเนิน

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมากล่าวถึง "โรคเอดส์" โดยกำหนดให้พูดคนละ 2 นาที
2. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง
3. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมารายงานผลการสรุปให้นักรียนทุกคนทราบโดยผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดกิจกรรม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 1

หัวข้อ การปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ขั้นตอนของการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและเป็นกันเองภายในกลุ่ม

สื่อการสอน

1. กระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น
2. ปากกา

วิธีดำเนิน

1. ผู้วิจัยและนักเรียนทุกคนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนับ 1 - 5 จนครบทั้ง 10 คน แล้วให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่าและปากกาให้นักเรียนคนละ 1 ชุด
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามวิธีเล่นจนเข้าใจ จากนั้นเริ่มทำกิจกรรม
4. ผู้วิจัยกำหนดเวลา 5 นาที ให้การพูดคุย ซักถาม ข้อมูลส่วนตัวและจดลงในกระดาษที่แจกให้
5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมกระดาษจดข้อมูลนักเรียนทุกคน จากนั้น ผู้วิจัยหยิบกระดาษขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่าน จบแล้วถามว่า เป็นข้อมูลของใครแล้วให้นักเรียนคนนั้นออกมาแนะนำตนเอง เสร็จแล้วข้อมูลขึ้นมา 1 แผ่น แล้วอ่าน แล้วถามว่าเป็นของใคร ทำเช่นนี้จนครบทุกคน
6. เมื่อบรรยากาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเองและทุกคนรู้จักคุ้นเคยกันดีแล้วผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการของการสอนแบบปกติ บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

7. ผู้วิจัยอธิบายจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการสอนแบบปกติเพื่อให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่นักเรียน

8. สนทนา ซักถามและแจกตารางวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมกิจกรรมให้นักเรียน

<u>การประเมินผล</u>

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจที่นักเรียนมีต่อการเรียนการสอน

2. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 2

หัวข้อเรื่อง ความหมายของโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายของโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เอดส์อันตราย"

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของโรคเอดส์ จากนั้น ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์การทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เอดส์อันตราย" แก่นักเรียนทุกคนอ่านโดยให้เวลา 15 นาที หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของโรคเอดส์ แล้วผู้วิจัยอธิบายโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป "ความหมายของโรคเอดส์" และผู้วิจัยสรุปว่า โรคเอดส์ หมายถึง กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่องซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ชื่อ ฮิวแมน ดิมมูน เดฟฟีเชียนซี ซึ่งเมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้วจะไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาว ที่ทำหน้าที่ป้องกันเชื้อโรค ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคของคนนั้นเสื่อมหรือบกพร่องจนเป็นเหตุให้ร่างกายอ่อนแอ มีการเจ็บป่วยรักษาไม่หายและในที่สุดตายด้วยโรคนั้น

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

2. นักเรียนอธิบายความหมายของโรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง สาเหตุของไรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจสาเหตุของการเกิดไรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุของการเกิดไรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เหตุเกิดที่ครอบครัว"
2. แผ่นภาพ

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของไรคเอดส์ จากนั้น ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์การทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เหตุเกิดที่ครอบครัว" แก่นักเรียน หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของไรคเอดส์แล้วผู้วิจัยอธิบายโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป "สาเหตุของไรคเอดส์" ว่าสาเหตุที่สามารถทำให้คนติดเชื้อเอดส์คือบุคคลมีพฤติกรรมล่วงล่อนทางเพศและร่วมเพศ ร่วมเลือด ร่วมครรภ์กับผู้ที่มีเชื้อเอดส์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

2. นักเรียนอธิบายสาเหตุของการเกิดไรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง สาเหตุของโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. วีดีโอของกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง "เข็มมัจจุราช"

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของโรคเอดส์ จากนั้น ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์การทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "เข็มมัจจุราช" ให้นักเรียนดู หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของโรคเอดส์แล้วผู้วิจัยอธิบายโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป "สาเหตุของการเกิดโรคเอดส์" และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

2. นักเรียนอธิบายสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 5

หัวข้อเรื่อง อาการของโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจอาการของโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. แผ่นภาพแสดงอาการของโรคเอดส์

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาเกี่ยวกับอาการแสดงของโรคเอดส์และแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยอธิบายอาการแสดงของโรคเอดส์ พร้อมทั้งแสดงผ่านภาพอาการของโรคเอดส์ให้นักเรียนดู และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป "อาการของโรคเอดส์" ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

2. นักเรียนบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้

ไปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 6

หัวข้อเรื่อง อาการของโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจอาการของโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้

สื่อการสอน

1. แผ่นภาพแสดงอาการของโรคเอดส์

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาเกี่ยวกับอาการแสดงของโรคเอดส์และแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนฟังและแนะนำวิทยากร

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

วิทยากรบรรยาย เกี่ยวกับอาการทั้ง 3 ระยะ โดยละเอียด และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามจนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป "อาการของโรคเอดส์" ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

2. นักเรียนบอกถึงอาการของโรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง การติดต่อของโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวิธีการติดต่อและไม่ติดต่อของโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. วีดีโอของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์เรื่อง "กำลังใจ"

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ และผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยเปิดวีดีโอของกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง "กำลังใจ" ให้นักเรียนดู แล้วแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม เพื่ออภิปรายว่าโรคเอดส์ติดต่ออย่างไร

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปการติดต่อของโรคเอดส์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและสรุป

นักเรียน

2. นักเรียนอธิบายถึงการติดต่อของไรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง การติดต่อของไรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจวิธีการติดต่อและไม่ติดต่อของไรคเอดส์

สื่อการสอน

1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "หวาดผวา"

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการติดต่อของไรคเอดส์ พร้อมทั้งทบทวนความรู้ที่เรียนไปในครั้งที่แล้ว ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "หวาดผวา" แก่นักเรียนทุกคนอ่าน แล้วช่วยกันอภิปรายการติดต่อและไม่ติดต่อของไรคเอดส์ แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปการติดต่อของไรคเอดส์ ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและสรุป
นักเรียน

2. นักเรียนอธิบายถึงการติดต่อของไรคเอตส์ได้

ไปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. วีดีโอของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยเปิดวีดีโอของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ให้นักเรียนดู และร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
2. นักเรียนอธิบายถึงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ
ครั้งที่ 10

หัวข้อเรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. ตัวอย่างคำขวัญโรคเอดส์

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์สำหรับตนเองและครอบครัว และผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันคิดคำขวัญ เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ และให้นักเรียนออกมาอธิบายว่าทำไมถึงเขียนคำขวัญนั้น จากนั้น ผู้วิจัยอธิบายการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ สำหรับตนเอง ครอบครัว และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็น

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 11

หัวข้อเรื่อง การรักษาโรคเอดส์

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวิธีการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์

สื่อการสอน

1. แผ่นภาพแสดงอาการของโรคแทรกซ้อน

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ และบอกวัตถุประสงค์ของการทดลองให้นักเรียนทราบ พร้อมทั้งแนะนำวิทยากร

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ ตามอาการของโรคแทรกซ้อนนั้น ๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามจนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปการรักษาโรคเอดส์ และกล่าวขอบคุณวิทยาก

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและสรุป
2. นักเรียนอธิบายถึงการรักษาโรคเอดส์ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 12

หัวข้อเรื่อง บัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนที่ต่อโรคเอดส์
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสอนแบบปกติ

สื่อการสอน

1. สมุด ปากกา

วิธีดำเนิน

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมากล่าวถึง "โรคเอดส์" โดยกำหนดให้พูดคนละ 2 นาที
2. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสอนแบบปกติ
3. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมารายงานผลการสรุปให้นักรียนทุกคนทราบโดยผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดกิจกรรม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่อง X ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่อยู่หน้าคำตอบนั้น

ข้อ 1 - 4 ความหมายของโรคเอดส์

1. โรคเอดส์ หมายถึงอะไร

   ก. โรคที่เกิดจากการสำส่อนทางเพศ

   ข. โรคที่เกิดจากภาวะภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมลง

   ค. โรคที่เกิดจากชาวต่างประเทศที่เป็นเกย์และตุ๊ด

   ง. โรคที่เกิดจากการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน

2. โรคเอดส์ คืออะไร

   ก. โรคที่เกี่ยวกับระบบขับถ่าย

   ข. โรคที่เกี่ยวกับระบบประสาท

   ค. โรคที่เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกัน

   ง. โรคที่เกี่ยวกับระบบการหายใจ

3. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

   ก. โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อทางพันธุกรรม

   ข. ยุงและแมลงต่าง ๆ สามารถแพร่เชื้อเอดส์ได้

   ค. การพูดคุยกับผู้ติดเชื้อเอดส์ทำให้เกิดติดเชื้อเอดส์ได้

   ง. ผู้ป่วยโรคเอดส์มีไข้โดยไม่ทราบสาเหตุนานเกิน 3 เดือน

4. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของโรคเอดส์

   ก. โรคเอดส์ หมายถึง โรคภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง

   ข. โรคเอดส์ หมายถึง โรคที่เกิดจากการร่วมเพศ ร่วมเลือด ร่วมครรภ์กับผู้ติดเชื้อ

   ค. โรคเอดส์ หมายถึง โรคที่เกี่ยวกับระบบขับถ่าย และมะเร็งชนิดต่าง ๆ

   ง. โรคเอดส์ หมายถึง โรคที่ยังไม่มียาใด ๆ รักษาให้หายขาดได้

ข้อ 5 - 10 สาเหตุของโรคเอดส์

5. โรคเอดส์เกิดจากเชื้ออะไร

ก. แบคทีเรีย

ข. ไวรัส

ค. พยาธิ

ง. เชื้อรา

6. เชื้อที่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์มีชื่อว่าอะไร

ก. ที บี

ข. เอช ไอ วี

ค. เสตร็บไตรคอคคัส

ง. แลคโตบราซิลัส

7. เมื่อเชื้อเข้าสู่ร่างกายจะเข้าไปอาศัยอยู่ที่ใด

ก. หัวใจ

ข. ลำไส้

ค. เซลเม็ดเลือดขาว

ง. กระเพาะอาหาร

8. ภูมิคุ้มกันโรคของร่างกาย เปรียบเสมือนข้อใด

ก. ทหาร

ข. ครู

ค. แพทย์

ง. วิศวกร

9. เชื้อไรคเอดส์พบมากที่สุดในข้อใด

ก. น้ำปัสสาวะและอุจจาระ

ข. น้ำในช่องคลอดและน้ำนม

ค. น้ำลายและน้ำตา

ง. เลือดและน้ำอสุจิ

10. อาการของโรคเอดส์แบ่งออกเป็นกี่ระยะ

ก. 2 ระยะ

ข. 3 ระยะ

ค. 4 ระยะ

ง. 5 ระยะ

ข้อ 11 - 15 อาการของโรคเอดส์

11. อาการในข้อใดที่แสดงว่าติดเชื้อเอดส์แล้ว

ก. เป็นไข้หวัด

ข. เป็นโรคงูสวัด

ค. ต่อมน้ำเหลืองโต

ง. มีเลือดบวกต่อเชื้อไวรัสเอดส์

12. อาการสำคัญของผู้ป่วยโรคเอดส์คือข้อใด

ก. ความจำเสื่อม

ข. ภูมิแพ้เรื้อรัง

ค. เป็นมะเร็งของเม็ดเลือดขาว

ง. ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง

13. อีไลซา (ELISA) คืออะไร

ก. ยารักษาโรคเอดส์

ข. เครื่องมือตรวจหาเชื้อไวรัสเอดส์

ค. วิธีตรวจหาเชื้อไวรัสเอดส์ชนิดหนึ่ง

ง. สถาบันค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโรคเอดส์

14. ลักษณะอาการของโรคเอดส์ในระยะที่ 2 ระยะสัมพันธ์กับเอดส์เป็นอย่างไร

ก. เป็นมาก ๆ รักษาก็หาย

ข. เป็นครั้งเดียว

ค. เป็น ๆ หาย ๆ

ง. เป็นเรื้อรัง

15. ข้อใดเป็นอาการของโรคเอดส์ระยะที่ 2 ระยะสัมพันธ์กับเอดส์

ก. ระบบความจำเสื่อม

ข. เป็นอัมพาต แขนขาไม่มีแรง

ค. มีฝ้าขาวและเชื้อราในปาก

ง. เป็นมะเร็งหลอดเลือด

ข้อ 16 - 22 การติดต่อของโรคเอดส์

16. เชื้อเอดส์ติดต่อกันได้ทางใดบ้าง

ก. ทางมารดาสู่ทารก การติดยาเสพติด

ข. การร่วมเลือด การร่วมเพศ

ค. การติดยาเสพติด การร่วมเลือด

ง. การสำส่อนทางเพศ การติดยาเสพติด

17. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

ก. การรับเลือดจากผู้ที่มีเชื้อเอดส์ไม่ทำให้ติดเอดส์

ข. เชื้อเอดส์ผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ทางผิวหนัง

ค. การพูดคุยกับผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ไม่ทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้

ง. การร่วมเพศกับโสเภณีไม่ทำให้ติดเชื้อเอดส์

18. พฤติกรรมใดไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์

ก. เจาะหูที่ร้านขายต่างหู

ข. สักยันต์กับพระอาจารย์ที่วัด

ค. ทำเล็บที่ร้านเสริมสวย

ง. ใช้โทรศัพท์สาธารณะ

19. กลุ่มคนประเภทที่ได้ตรวจพบว่า เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์สูง

ก. กลุ่มรักร่วมเพศที่สำส่อน

ข. กลุ่มยาเสพติดที่ใช้เข็มร่วมกัน

ค. สามีภรรยาของผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์

ง. ถูกทุกข้อ

20. กลุ่มคนในข้อใดที่มีโอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์โดยทางอ้อมมากที่สุด

ก. นักดื่มสุรา

ข. นักเล่นการพนัน

ค. นักกีฬา

ง. นักวาดภาพศิลป์

21. บุคคลใดมีโอกาสติดเชื้อเอดส์มากที่สุด

ก. แดงชอบดื่มสุรา

ข. ใต้งสูบบุหรี่วันละไม่น้อยกว่าสามซอง

ค. สมพรเจ้าชู้มีคู่นอนหลายคน

ง. ติ๊กเป็นกระเทย

22. ข้อใดที่เชื้อไวรัสเอดส์สามารถเข้าสู่ร่างกายได้

ก. ทางลมหายใจ

ข. ทางอาหารและเครื่องดื่ม

ค. ทางสัมผัสถูกเนื้อต้องตัว

ง. การสัมผัสกับเลือดผู้ป่วยในขณะที่มีบาดแผล

ข้อ 23 - 33 การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

23. หญิงที่มีเลือดเอดส์บวก ควรหลีกเลี่ยงข้อใด

ก. การตั้งครรภ์

ข. การรับประทานอาหารรสจัด

ค. การออกกำลังกาย

ง. การใช้ห้องนอนร่วมกับผู้อื่น

24. ทำไมโรคเอดส์จึงอันตรายกว่าโรคอื่น ๆ

ก. เพราะเชื้อไวรัสเอดส์สามารถเจริญเติบโตในร่างกายคนเท่านั้น

ข. เพราะคนที่ติดเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่จะเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง

ค. เพราะคนที่มีเชื้อเอดส์สามารถแพร่เชื้อแก่ผู้อื่นได้โดยยังไม่มีอาการใด ๆ

ง. เพราะขณะนี้โรคเอดส์แพร่ระบาดในกลุ่มคนทั่วไป

25. ถ้าภายในห้องเรียนมีเพื่อนติดเชื้อเอดส์ นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้ติดเชื้อเอดส์

ก. ย้ายโรงเรียน

ข. ไม่ร่วมสนทนาและไม่ร่วมรับประทานอาหาร

ค. บอกคุณครูให้ย้ายเพื่อนไปนั่งเรียนหลังห้อง

ง. หลีกเลี่ยงการใช้ของมีคมร่วมกับเพื่อน

26. ถ้ามีผู้ติดเชื้อเอดส์อยู่ภายในบ้าน นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

ก. ให้กำลังใจไม่มีท่าทีรังเกียจ

ข. การทำความสะอาดเสื้อผ้าต้องใช้ถุงมือ

ค. แยกของใช้ส่วนตัวกับผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ต่างหาก

ง. ถูกทุกข้อ

27. นักเรียนสามารถป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ได้โดย

ก. ไม่ใช้ของมีคมร่วมกับผู้อื่น

ข. ไม่เสพยาเสพติด

ค. คนเพื่อนที่ดี

ง. ถูกทั้งสามข้อ

28. ใครมีหน้าที่ป้องกันโรคเอดส์

ก. แพทย์

ข. ครู

ค. ตำรวจ

ง. คนไทยทุกคน

29. นักเรียนคิดว่าวิธีการใดที่จะป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ได้ผลดีที่สุด

ก. การให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์

ข. การให้ความรู้เรื่องยาเสพติด

ค. การให้ความรู้เกี่ยวกับมะเร็งชนิดต่าง ๆ

ง. การให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์

30. เพราะเหตุใดหญิงที่มีเชื้อไวรัสเอดส์จึงควรหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์

ก. เพราะทารกในครรภ์อาจทำให้มารดามีอันตรายถึงชีวิตได้

ข. เพราะทารกมีโอกาสติดเชื้อเอดส์และเสียชีวิตในเวลาอันสั้น

ค. เพราะทารกเกิดมาอาจมีความผิดปกติทางสมอง

ง. เพราะทารกอาจพิการแขนขาด้วน

31. นักเรียนคิดว่าค่านิยมใด ควรส่งเสริมเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในสังคมไทย

ก. เกิดเป็นคนไทย กล้วทำไมโรคเอดส์

ข. ชายชาตรีต้องดื่มสุรา โรคเอดส์ไม่ถามหา เพราะสุรายาดี

ค. ครอบครัวอบอุ่น โรคเอดส์ไม่จุ้นจ้าน

ง. กล้วทำไมกับโรคร้าย ถึงที่ก็ต้องตายวายชีวา

32. นักเรียนมีส่วนช่วยสังคมในการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ได้อย่างไร

ก. อยู่เฉย ๆ ไม่ต้องทำอะไร

ข. ร่วมเดินขบวนต่อต้านโรคเอดส์

ค. ช่วยบอกกล่าวความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่บุคคลรอบข้าง

ง. ป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ก็พอ

33. ข้อใดที่ผู้ติดเชื้อไม่ควรกระทำที่สุด

ก. เล่นกีฬากลางแจ้ง

ข. แอบแพร่เชื้อแก่คนอื่น

ค. หลบหนีไม่ยอมเข้ารับการรักษา

ง. ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

34. การรักษาโรคเอดส์ตามอาการหมายถึงข้อใด

ก. การรักษาดุลยพินิจของแพทย์

ข. การรักษาตามความต้องการของคนไข้

ค. การรักษาตามอาการที่ปรากฏ

ง. การรักษาตามยาที่มีอยู่ในโรงพยาบาล

35. เพราะเหตุใดจึงทำให้ไม่มียาใดรักษาเอดส์ให้หายได้

ก. เพราะเชื้อไวรัสเอดส์มีความรุนแรงมาก

ข. เพราะเชื้อไวรัสเอดส์มีจำนวนมาก

ค. เพราะเชื้อไวรัสเอดส์มีความทนต่อการให้ยา

ง. เพราะเชื้อไวรัสเอดส์รวมตัวกับเม็ดเลือดขาว

ภาคผนวก ค

1. การหาคุณภาพของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์
2. ค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 6 เฉลยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ข้อที่	คำตอบที่ถูก	ข้อที่	คำตอบที่ถูก
1	ข	19	ง
2	ค	20	ก
3	ง	21	ค
4	ค	22	ง
5	ข	23	ก
6	ข	24	ค
7	ค	25	ค
8	ก	26	ง
9	ง	27	ง
10	ข	28	ง
11	ง	29	ง
12	ง	30	ข
13	ค	31	ค
14	ง	32	ง
15	ค	33	ข
16	ข	34	ค
17	ค	35	ง
18	ง		

ตาราง 7 คุณภาพของเครื่องมือความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย p	ค่าอำนาจจำแนก r	ข้อที่	ค่าความยากง่าย p	ค่าอำนาจจำแนก r
1	.33	.42	19	.77	.27
2	.76	.42	20	.59	.27
3	.58	.48	21	.65	.54
4	.53	.57	22	.32	.27
5	.65	.57	23	.59	.63
6	.50	.51	24	.74	.27
7	.68	.57	25	.77	.33
8	.32	.57	26	.55	.54
9	.65	.39	27	.62	.57
10	.61	.24	28	.47	.27
11	.79	.30	29	.52	.36
12	.52	.48	30	.62	.57
13	.27	.30	31	.61	.60
14	.64	.24	32	.53	.51
15	.53	.27	33	.73	.54
16	.65	.33	34	.71	.57
17	.58	.66	35	.67	30
18	.3q	.24			

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .7828

ตาราง 8 แสดงคะแนนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	19	27
2	17	25
3	11	19
4	10	19
5	15	25
6	13	20
7	24	34
8	6	23
9	7	18
10	9	27

ตาราง 9 แสดงคะแนนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	25	31
2	10	26
3	18	28
4	12	19
5	17	20
6	11	18
7	14	19
8	14	22
9	7	13
10	18	25

การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้สถานการณ์จำลอง ที่ปรากฏในตาราง 2 บทที่ 4

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

$$t = \frac{105}{\sqrt{\frac{10 \times 1237 - (105)^2}{9}}}$$

$$t = \frac{105}{12.224745}$$

$$t = 8.5891362$$

2. แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับไรคเอดส์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ที่ปรากฏในตาราง 3 บทที่ 4

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

$$t = \frac{72}{\sqrt{\frac{10 \times 640 - (72)^2}{9}}}$$

$$t = \frac{72}{11.623725}$$

$$t = 8.1942277$$

3. แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติ ที่ปรากฏในตาราง 4 บทที่ 4

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

$$t = \frac{23.7 - 22.1}{\sqrt{\frac{(9 \times 24.6777) + (9 \times 28.938)}{18} \times \frac{2}{10}}}$$

$$t = \frac{16}{2.3156031}$$

$$t = 0.6906$$

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางวริฏฐา นามสกุล ภูษิตวิทย์

เกิดวันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2507

สถานที่เกิด จังหวัดหนองคาย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 194 ม. 10 ถ.หนองคาย-ไพนพิสัย ต.หาดคำ อ.เมือง จ.หนองคาย

ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านสังกะสี กลุ่มสังคม จังหวัดหนองคาย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2526	ปวช. วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
พ.ศ. 2528	ปวส. วิทยาลัยครูอุดรธานี
พ.ศ. 2530	กศ.บ. (คหกรรมศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2537	กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร